

Godišnji
izvještaj
2009.

Znam zašto.

NLB Montenegrobanka

Sadržaj

Izjava Glavnog izvršnog direktora	3
Uvod	5
Najznačajniji događaji u 2009	6
Makroekonomska kretanja u 2009	11
O Banci	15
Organi upravljanja	16
Osnovni finansijski podaci	20
Strategija	21
Analiza poslovanja	23
Finansijski rezultat	24
Poslovna aktivnost Retail	28
Poslovna aktivnost sa pravnim licima	35
Finansijska tržišta	39
Platni promet	41
Ostali segmenti	45
Upravljanje rizicima	46
Informaciona tehnologija	49
Interna revizija	50
Upravljanje ljudskim resursima	51
Organizaciona šema	52
Poslovna mreža	53
Izveštaj nezavisnog revizora u skraćenom obliku	55
Izveštaj revizora	56
Bilans uspjeha	58
Bilans stanja	59
Izveštaj o promjenama na kapitalu	60
Izveštaj o novčanim tokovima	61
Consolidated Financial statements in accordance with International Financial Reporting Standards and Independent Auditor's report	63
Independent Auditor's report	64
Financial statement	66

Izjava Glavnog izvršnog direktora

Sa zadovoljstvom Vam predstavljam Godišnji izvještaj o poslovanju NLB Montenegrobanke za 2009. godinu. Ostvarivanje pozitivnog rezultata, uz održavanje stabilnosti poslovanja Banke, predstavlja veliki uspjeh, posebno imajući u vidu specifične okolnosti u kojima su navedeni rezultati postignuti.

Ovu godinu karakterisalo je poslovanje cjelokupne privrede u uslovima produbljenih i produženih efekata globalne finansijske i ekonomske krize. Kada smo u 2008. godini iskusili efekte krize, koji su se odrazili kroz povlačenje depozita iz banaka, slutili smo da su to samo prvi efekti, koje je relativno najlakše savladati, a da veće poteškoće u poslovanju tek predstoje. Dešavanja u 2009. godini govore upravo u prilog toj činjenici. Naime, uz adekvatan odgovor, kako države, tako i bankarskog sektora, održana je stabilnost bankarskog sektora i depoziti su vraćeni u banke, tako da je stanje ukupnih depozita na kraju trećeg kvartala 2009. godine bilo otprilike isto kao i na kraju prethodne godine.

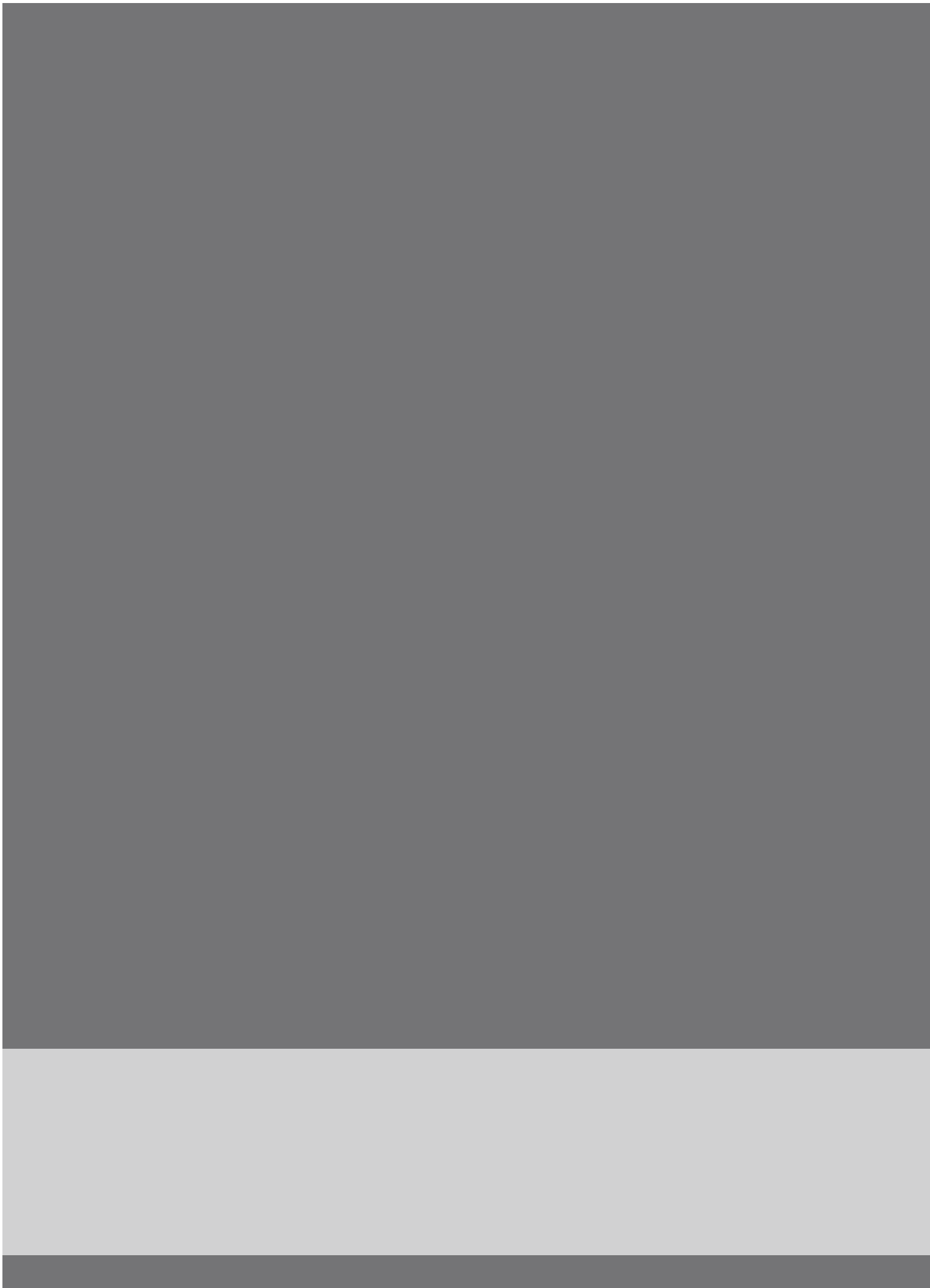
Međutim, likvidnost preduzeća i ukupne privrede je značajno pogoršana, što je rezultiralo u više nego dvostrukom povećanju nekvalitetne aktive u bankama. Pri tome, treba uzeti u obzir i činjenicu da, zbog problema u određenim bankama, bankarski sektor nije ni funkcionisao punim kapacitetom.

Uz sve navedeno, smatram da je veliki uspjeh ostvariti rezultat prezentiran u ovom izvještaju, uz održavanje odgovarajućeg stepena pokrića rezervama i adekvatnosti kapitala i pri tom podržati sve potrebe naših klijenata, kako za tekućom likvidnošću i redovnim uslugama, tako i u smislu podrške razvojnih projekata.

Naravno, pomenute rezultate ne bi bilo moguće ostvariti bez podrške matične banke NLB d.d. Ljubljana, kao i odgovornog, stručnog rada i zalaganja svih zaposlenih u NLB Montenegrobanci. Nastojaćemo da i u godini pred nama, ne samo ostvarimo pozitivne rezultate, već i predstavljamo banku koja će činiti važan faktor u očuvanju stabilnosti kako bankarskog sektora, tako i privrede u cjelini.

A handwritten signature in dark ink, appearing to be 'Črtomir Mesarič'.

Črtomir Mesarič
Glavni izvršni direktor

Uvod

Znam zašto.

Najznačajniji događaji u 2009.	6
Makroekonomska kretanja u 2009.	11

Najznačajniji događaji u 2009.

I kvartal

Crna Gora će u 2009. godini, prema procjenama Evropske banke za obnovu i razvoj, bilježiti stopu prosječnog ekonomskog rasta od tri odsto, što je manje u odnosu na prethodnu projekciju te institucije.

Crna Gora se, prvi put nakon obnove nezavisnosti, našla na listi globalnih ekonomskih sloboda američke Heritidž fondacija /The Heritage Foundation/ gdje je zauzela 94. mjesto od ukupno 179 rangiranih zemalja.

Crna Gora od 1. januara 2009. godine predsjedava Centralno-evropskom zonom slobodne trgovine (CEFTA).

Predstavnici Centralne banke Crne Gore i Evropske centralne banke potpisali su Sporazum o saradnji i razmjeni informacija, kojim se CBCG pridružila naporima koje ECB preduzima na polju sprječavanja i otkrivanja falsifikovanih euro novčanica.

Vlada raspisala tender za prodaju dijela akcija i dokapitalizaciju Elektroprivrede Crne Gore.

Jaz između najbogatijih i najsiriromašnijih u Crnoj Gori posljednjih pet godina povećan je skoro 40 odsto, pokazali preliminarni rezultati istraživanja crnogorske kancelarije Programa Ujedinjenih nacija za razvoj.

Predstavnici crnogorske Vlade, državnih fondova i švajcarske kompanije Houm art end sejls servisis /Home Art and Sales Services/ potpisali ugovor u kupoprodaji 56,4 odsto Instituta „Simo Milošević” iz Igala, vrijedan 20 miliona EUR.

Slovenačko reosiguravajuće društvo, Sava Re, postalo jedini vlasnik podgoričke osiguravajuće kuće Montenegro osiguranje, kupovinom još 0,08 odsto akcija tog preduzeća od Hrvatske poštanske banke.

Savjet Centralne banke Crne Gore odobrio je riječkoj Erste Štajrmarkiše banci / Erste & Steiermärkische Bank/, kupovinu 100% kapitala Oportjuniti /Opportunity/ banke. Njeni većinski vlasnici su Erste grupa iz Beča i Štajrmarkiše Bank iz Graca. Na Montenegroberzi u bloku prodatao 100 odsto kapitala Oportjuniti / Opportunity/ banke za 13 miliona EUR.

Podgorička banka Hypo Alpe Adria dobila je licencu crnogorske Komisije za hartije od vrijednosti (KHOV) za obavljanje brokersko-dilerskih poslova.

Crnogorska Vlada je usvojila mjere kojim će biti obustavljen prijem svih zahtjeva za novo zapošljavanje u državnim organima, nabavka putničkih i privrednih vozila, kao i nove informatičke opreme za njene potrošačke jedinice.

CBCG je usvojila podzakonsku regulativu za izbor bankarskog ombudsmana.

Predstavnici Vlade, Centralne banke i Fonda za zaštitu depozita potpisali su Memorandum o saradnji, koji bi trebalo da doprinese dodatnom očuvanju finansijske stabilnosti.

Crnogorskim poslovnim bankama je omogućeno da do 20% obavezne rezerve iskoriste za kupovinu državnih zapisa.

Crnogorska Vlada pokrenula je aktivnosti oko podnošenja tužbe protiv većinskog vlasnika Kombinat aluminijuma Podgorica zbog kršenja kupoprodajnog ugovora.

Predstavnici crnogorskog Udruženja hotelijera i aviokompanije "Dubrovnik airlines" potpisali su sporazum o poslovnoj saradnji u cilju uspostavljanja čarter saobraćaja prema Crnoj Gori iz destinacija u kojima postoji izražena tražnja i interes turoperatora.

Konzorcijum splitskog Konstruktora i hrvatskog Instituta građevinarstva proglašen je za prvorangiranog na tenderu za izgradnju autoputa od Bara do Boljara.

Tenderska komisija proglasila je neuspješnim tender za prodaju 61,57% akcija Jadranskog brodogradilišta Bijela.

Norveški parlament odobrio je oko 2,5 miliona eura bilateralne pomoći Crnoj Gori.

II kvartal

Realni rast crnogorske ekonomije u ovoj godini mogao bi biti u rasponu od nule do 2,5 odsto, procjene su Ministarstva finansija na osnovu rezultata iz prvog ovogodišnjeg kvartala.

Crnogorska ekonomija će, prema prognozama Međunarodnog monetarnog fonda, biti u recesiji naredne dvije godine.

Agencija "Mudis" smanjila je kreditni rejting Crne Gore sa Ba2 na Ba3, sa negativnom opštom ocjenom.

Crnogorska Vlada predstavila je sindikatima Kombinata aluminijuma Podgorica, zavisnih društava i Rudnika boksita Nikšić socijalno-razvojni program, vrijedan 41 milion eura, za optimizaciju broja zaposlenih u tim kompanijama.

Bord direktora Svjetske banke odobrio je podršku crnogorskim projektima iz oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja u vidu kredita vrijednog 11 miliona eura, kao i grant od četiri miliona dolara.

Ministarstvo finansija usaglasilo je sa Njemačkom razvojnom bankom tekst ugovora kojim će Vlada Crne Gore dati garancije za 50 miliona eura vrijednu podršku crnogorskom bankarskom sektoru.

Fondovi zajedničkog ulaganja, Atlasmont, Moneta, Trend i Eurofond prodali su italijanskoj kompaniji A2A svoj udio u Elektroprivredi Crne Gore, odnosno preko 15% akcija, za oko 122,7 miliona EUR, dok je rok za dostavljanje ponuda za preuzimanje 18,3% akcija i dokapitalizaciju Elektroprivrede produžen do 17. jula. Takođe, tenderska komisija produžila je do 17. avgusta rok za prijavu učešća na tenderima za realizaciju projekata turističke valorizacije ulcinjske "Velike plaže" i ostrva "Ada Bojana".

Bord direktora Evropske investicione banke odobrio je početak pregovora o dodjeli 100 miliona eura kredita crnogorskim bankama za finansiranje projekata malih i srednjih preduzeća, za koji će garanciju dati Vlada Crne Gore.

Savjet Centralne banke izmijenio je niz propisa koji se tiču tretmana kašnjenja u klasifikaciji aktive. Mjere Centralne banke Crne Gore trebalo bi da doprinesu podsticanju kreditne aktivnosti banaka i povratku depozita.

Crnogorska Vlada usvojila je Smjernice fiskalne politike za naredne tri godine i projekciju kapitalnog budžeta za narednu, kao i Izvještaj o makrofiskalnim kretanjima za prva tri mjeseca 2009. godine. Takođe, Vlada je usvojila Predlog zakona o završnom računu crnogorskog budžeta za prošlu godinu, prema kojem je suficit iznosio 15,12 miliona eura.

Predstavnici crnogorske Vlade i hrvatskog konzorcijuma "Konstruktor" potpisali su Ugovor o koncesiji za izgradnju autoputa Bar – Boljare.

Njemačka banka za razvoj i Oportjuniti /Opportunity/ banka iz Podgorice potpisale su ugovor o kreditu vrijednom 15 miliona eura.

Predstavnici crnogorske i hrvatske Vlade potpisali su Sporazum o vazdušnom saobraćaju, kojim će biti omogućeno uvođenje novih avio linija na relaciji Podgorica–Zagreb. Takođe, predstavnici naše i slovenačke Vlade potpisali su Sporazum o međunarodnom drumskom prevozu putnika i roba.

Crnogorska Vlada usvojila je tekst ugovora sa Erste bankom o dodjeli kredita vrijednog 30 miliona eura, koji će biti iskorišćen za podršku budžetu.

Predstavnici Međunarodne finansijske korporacije (IFC) i NLB Montenegrobanke potpisali su ugovor o kreditu vrijednom deset miliona eura, koji će biti iskorišćen za kreditiranje malih i srednjih preduzeća u Crnoj Gori.

Akcionari Crnogorskog Telekomu odlučili su da iznos od 50 miliona eura neraspoređene dobiti iz ranijih godina bude isplaćen dioničarima kompanije u julu.

III kvartal

Crnogorska ekonomija zabilježila u prvoj polovini godine pad od 3,5 odsto, saopšteno iz Vlade.

Neto strane direktne investicije, odnosno razlika između njihovog priliva i odliva, u Crnoj Gori su u prvih šest mjeseci ove godine porasle u odnosu na isti prošlogodišnji period 1,1 odsto na 323,5 miliona EUR.

U Crnoj Gori je u prvoj polovini godine, od 11 poslovnih banaka, osam poslovalo sa gubitkom koji ukupno iznosi 26,96 miliona EUR.

Predstavnici Vlade Crne Gore i Evropske investicione banke potpisali su Ugovor o garanciji za 91 milion eura kredita crnogorskim poslovnim bankama za finansiranje projekata malih i srednjih preduzeća.

Crnogorska Vlada usvojila je izmjene i dopune Zakona o budžetu za ovu godinu, kojima je predviđeno da izvorni prihodi iznose 1,25 milijardi eura, oko 216 miliona manje od ranije planiranih. Poslanici crnogorske Skupštine usvojili su rebalans budžeta za ovu godinu.

Crnogorska Vlada potpisala je sa Erste bankom ugovor o 30 miliona eura kredita za podršku budžetu.

Savjet Centralne banke Crne Gore usvojio je set mjera čijom primjenom se omogućavaju povoljniji uslovi za restrukturiranje kredita, klasifikaciju aktive i niži obračun rezervacija za kreditne gubitke.

Evropska komisija usvojila je IPA Nacionalni program finansijske podrške za Crnu Goru za ovu godinu, vrijedan 27,23 miliona eura.

Tenderska komisija produžila je do 15. oktobra rok za prijavu učešća na tenderima za realizaciju projekata turističke valorizacije ulcinjske Velike plaže i ostrva Ada Bojana.

Crnogorski Savjet za privatizaciju produžio je do 24. septembra rok za dostavljanje ponuda na tender za prodaju 54,34% barske kompanije Marina i dodjelu koncesije na 30 godina sa obavezom ulaganja.

Početkom septembra predstavnici crnogorske Vlade i italijanske kompanije A2A potpisali su Ugovor o prodaji oko 11,46 miliona akcija u vlasništvu države i sticanju prava na upis još toliko novo izdatih dionica crnogorske Elektroprivrede, vrijedan oko 192 miliona eura. Krajem septembra, italijanska kompanija uplatila je 192 miliona eura, a 25. septembra manjinski akcionari Elektroprivrede Crne Gore ponudili su italijanskoj kompaniji A2A oko 85% svojih akcija, od ukupno 13,64 miliona. Tako je kompanija A2A registrovana kao vlasnik oko 43,7% akcija Elektroprivrede Crne Gore.

Centralna banka Crne Gore izabrala je revizorsku kuću Prajsvoterhaus Kupers /Price waterhouse Coopers/ da obavi posebnu reviziju Prve banke.

Predstavници crnogorske Vlade i konzorcijuma koji čine podgorički Nord star /North star/ i britanski Ikvest kepitel /Equest Capital limited/, potpisali su ugovor o dugoročnom zakupu državnog zemljišta na hercegnovskom dijelu poluostrva Luštica.

IV kvartal

Crnogorski bruto domaći proizvod (BDP) pao je za devet mjeseci četiri odsto na 2,67 milijardi EUR.

Budžetski deficit iznosiće u ovoj godini, prema procjenama Centralne banke Crne Gore, tri do četiri odsto bruto domaćeg proizvoda.

Tenderi za pokazivanje interesovanja za turističku valorizaciju ulcinjske Velike plaže i ostrva Ada Bojana poništeni jer u predviđenom roku nije dostavljena nijedna ponuda.

Vlada skinula zaloge sa dionica Prve banke, jer je ta finansijska kompanija u cjelosti vratila kredit od 44 miliona EUR.

Američki časopis Nešnel džioorefik treveler uvrstio Crnu Goru među 50 najljepših destinacija na planeti.

Predstavnici Vlade, OTP banke i većinskog vlasnika Kombinata aluminijuma i Rudnika boksita potpisali set dokumenata o regulisanju obaveza.

Neto plate budžetskih korisnika biće naredne godine manje od tri do sedam odsto, najavljeni iz Crnogorske Vlade.

U Crnoj Gori je za devet mjeseci, od 11 poslovnih banaka, šest poslovalo sa gubitkom od ukupno 23,95 miliona EUR.

Hrvatski konzorcijum koji predvodi Konstruktor ispoštovao zahtjev crnogorske Vlade i dostavio tražene garancije i na taj način ostao u poslu za gradnju auto puta Bar-Boljare.

Savjet Centralne banke usvojio je set mjera i olakšica za bankarski sektor, koje, između ostalog, predviđaju smanjenje rezervacije za određene grupe i omogućavaju bankama da kod procjene kreditne sposobnosti zajmoprimca izuzmu pokazatelje poslovanja za ovu godinu.

Vlada, Centralna i komercijalne banke definisale poteze rasta kreditiranja u narednoj godini, koji, između ostalog, predviđa preispitivanje politika pasivnih kamatnih stopa i rezervisanja.

Počela realizacija socijalnog programa za zaposlene u Kombinatoru aluminijuma.

Crnogorska ekonomija oslabiće ove godine 4,1 odsto, dok će u narednoj ostvariti skroman rast od 0,1 odsto, pokazuju posljednje procjene Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD). Prema prognozama Međunarodnog monetarnog fonda (MMF), oslabiće do kraja ove godine četiri odsto, a u minusu će biti i naredne.

Makroekonomska kretanja u 2009.

Godišnja stopa inflacije u 2009. godini je bila rekordno niska. Industrijska proizvodnja je u padu. Broj nezaposlenih lica je u porastu, kao i zarade.

Aktiva banaka, ukupni depoziti i krediti su u padu, a kapital banaka je u porastu. Nastavljen je rast štednje stanovništva.

Strane direktne investicije su rekordne.

Nominalni bruto domaći proizvod (**BDP**) u 2009. godini je, prema procjenama Ministarstva finansija, pao 3,2 odsto, dok bi realni pad crnogorske ekonomije mogao iznositi 5,3 odsto. U Ministarstvu finansija do kraja 2010. godine očekuju stabilizaciju agregatne domaće tražnje, koja je 2009. godine bila oko 16 odsto niža nego 2008.

Inflacija - Godišnja inflacija, mjerena potrošačkim cijenama, iznosila je 1,5% i niža je za 5,4 p.p. od godišnje inflacije za 2008. godinu. Prosječna stopa inflacije za 2009. godinu iznosila je 3,4%.

Budžet Crne Gore u 2009. godini, ostvario je deficit od 69,1 milion eura, što predstavlja 2,3% BDP-a (budžetski suficit u 2008. godini iznosio je 39 miliona eura ili 1,2% procijenjenog BDP-a).

Turizam - Crnu Goru je u 2009. godini posjetilo 1.207,7 hiljada turista, što predstavlja rast od 1,6% u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareno je 7.552 hiljade noćenja, što je za 3,1% manje nego u prethodnoj godini. Strani turisti su ostvarili 88,7% ukupno realizovanih noćenja.

Pokazatelji makroekonomskih kretanja	2008	2009	promjena %
Ostvareni GDP (u mil EUR)	3,085.6*	2,670.2**	
Broj zaposlenih (na kraju godine)	169,160	169,859	0.4%
Broj nezaposlenih (na kraju godine)	28,378	30,169	6.3%
Inflacija (potrošačke cijene)	6.9%	1.5%	
Prosječna zarada (EUR-bez poreza i doprinosa)	416	463	11.3%

*Izvor: Monstat

**Izvor: Procjena Ministarstva finansija

Promet ostvaren na crnogorskim berzama – Berzanski indikatori izgubili su i preko 70 odsto u odnosu na njihove maksimalne vrijednosti iz 2007. godine. Prosječni mjesečni promet u 2009. godini je bio za 20,46 miliona eura viši od prosječnog mjesečnog prometa ostvarenog u 2008. godini.

U 2009. godini ostvaren je značajan priliv **stranih direktnih investicija**, što je prije svega rezultat privatizacije i dokapitalizacije EPCG i dokapitalizacije banaka. Neto priliv stranih direktnih investicija (priliv minus odliv), prema preliminarnim podacima, iznosio je 910,9 miliona eura i veći je za 65,1% u odnosu na prethodnu godinu. Struktura priliva investicija je poboljšana - značajno je povećano ulaganje u preduzeća i banke, a smanjeno investiranje u nekretnine.

Broj nezaposlenih lica je, od septembra 2009. godine u porastu. U odnosu na decembar 2008. godine broj nezaposlenih je veći za 6,4%. U poređenju sa decembrom prethodne godine ostvaren je rast bruto plata za 0,3% i neto plata za 6,1%. Prosječna realna **zarada bez poreza i doprinosa** je u 2009. godini zabilježila rast od 11% u odnosu na prosječnu zaradu bez poreza i doprinosa iz prethodne godine.

Na kraju decembra 2009. godine **ukupna aktiva banaka** iznosila je 3.029,4 miliona eura, što je za 280,3 miliona eura manje u odnosu na kraj 2008. godine ili 8,47%, što je najvećim dijelom uzrokovano smanjenjem **kreditnog potencijala** banaka od 14,3% ili 400 miliona eura.

Ukupni kapital je na kraju decembra iznosio 333,2 miliona eura, i u odnosu na decembar 2008. godine je veći za 19,25%.

Ukupni depoziti u decembru su iznosili 1.825,7 miliona eura i u odnosu na decembar 2008. godine ostvarili su pad od 164,9 miliona eura ili 8,28%. Oročeni depoziti su predstavljali 63,4% ukupnih depozita. Sektorski posmatrano, u ukupnim depozitima i dalje dominiraju depoziti fizičkih lica sa 46,2%.

U bankarskom sektoru Crne Gore na kraju 2009. godine, poslovalo je 11 banaka.

Aktiva banaka je iznosila 3.029,4 mil i za godinu dana je smanjena za 8.5%.

Kreditni su pali za 14,3%, dok su depoziti smanjeni za 8.3%.

Kreditiranje sektora stanovništva, u 2009. godini, obilježio je negativan trend. Prosječno mjesečno, krediti ovom sektoru su opadali po stopi od 1% (u 2008. godini rasli su prosječno mjesečno za 2,3%) i na kraju 2009. godine iznosili su 919,3 miliona eura, što je bilo za 118,3 miliona eura ili 11,4% niže u odnosu na kraj 2008. godine. Pad kredita stanovništvu uticalo je na smanjenje prosječne zaduženosti stanovništva. Tako je je dug per capita iznosio 1459 eura i niži je za 11,6% u odnosu na kraj 2008. godine.

Na kraju decembra, ukupna izdvojena **obavezna rezerva banaka** kod CBCG, iznosila je 172,8 miliona eura. Izdvajanje banaka je u odnosu na kraj prethodne godine smanjeno za 43,8 miliona eura (20,2%). Na ovakva kretanja uticali su izmjena politike obavezne rezerve i kretanje ukupnih depozita. U odnosu na kraj prethodne godine, struktura obavezne rezerve značajno je izmijenjena, s obzirom da je u decembru osam banaka iskoristilo mogućnost izdvajanja dijela obavezne rezerve u obliku državnih zapisa. Tako su na kraju decembra, banke izdvojile ukupno 38,4 miliona eura obavezne rezerve u obliku državnih zapisa. Od iznosa ukupno izdvojene rezerve, na računu obavezne rezerve u zemlji izdvojeno je 65,9%, a na računu Centralne banke u inostranstvu 11,9%, dok je ostatak od 22,2% izdvojen u državnim zapisima.

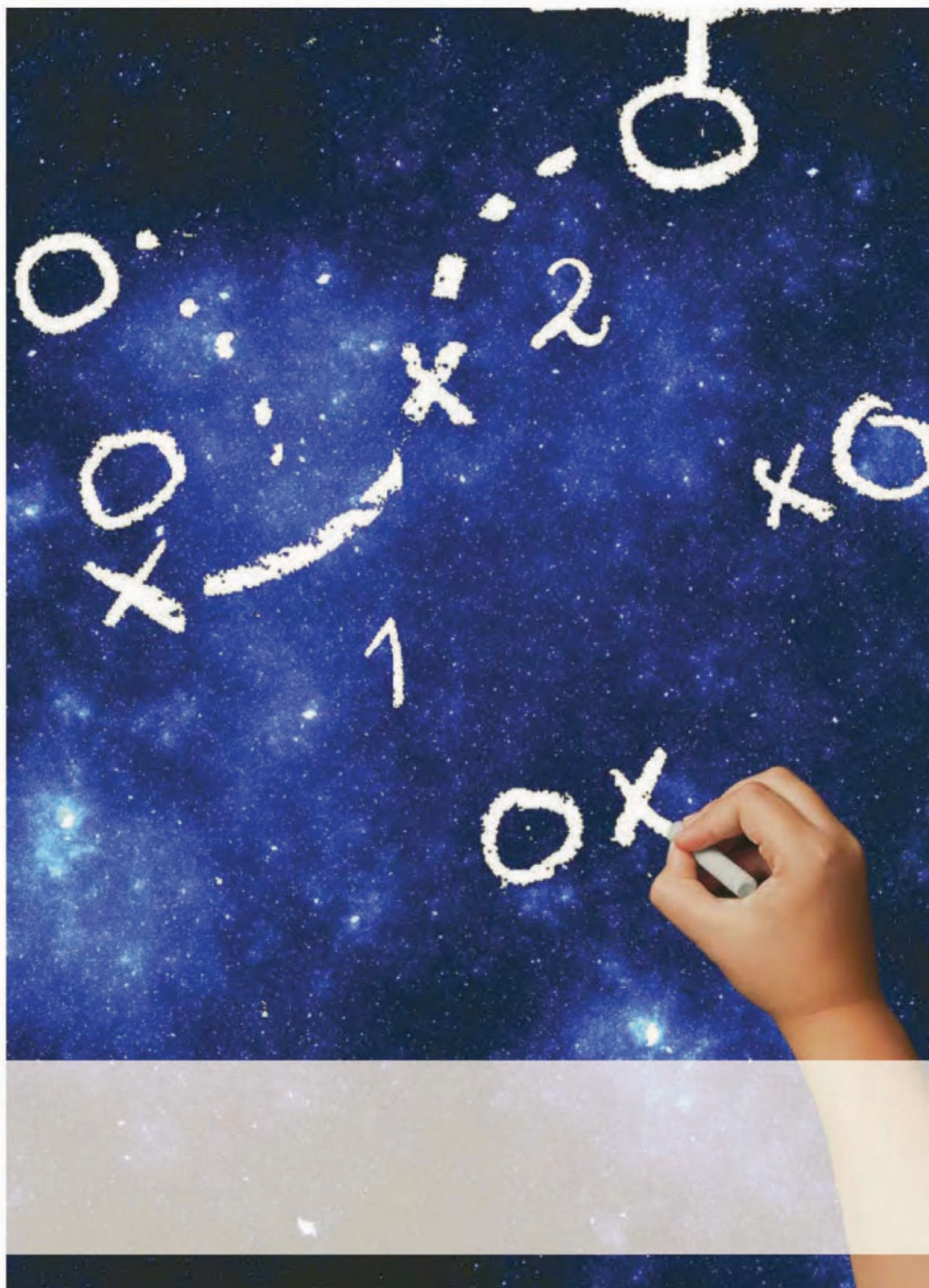
Tokom 2009. godine CBCG je značajno izmijenila politiku obavezne rezerve, usvojila više ključnih propisa kojima je regulisano poslovanje banaka, kao i donijela set privremenih mjera za poboljšanje položaja banka i očuvanje sigurnosti i stabilnosti bankarskog sistema.

Krajem februara 2009. godine, Savjet Centralne banke Crne Gore je izvršio izmjene propisa kojima je regulisana primjena instrumenta obavezne rezerve. Izmijenjene su Odluka o obaveznoj rezervi banka kod CBCG i Odluka o korišćenju obavezne rezerve banaka kod CBCG na period duži od jednog dana.

U junu je Savjet Centralne banke ponovo revidirao politiku obavezne rezerve i usvojio više propisa, među kojima su: Odluka o izmjeni Odluka o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama, Odluka o izmjeni Odluke adekvatnosti kapitala banaka, Odluka o izmjeni Odluke o minimalnim standardima za upravljanje rizicima u mikrokreditnim finansijskim institucijama, Odluka o izvještajima koji se dostavljaju CBCG u skladu sa Zakonom o bankama.

U avgustu 2009. godine, u cilju ublažavanja efekata globalne finansijske krize, Savjet CBCG je usvojio set mjera privremenog karaktera, čijom primjenom se omogućavaju povoljniji uslovi za restrukturiranje kredita, klasifikaciju aktive i niži obračun rezervacija za kreditne gubitke. Cilj usvojenih mjera je poboljšanje pozicije banaka i njihovih dužnika, kao i očuvanje stabilnosti i sigurnosti bankarskog sistema.

Krajem decembra, Centralna banka je izmijenila i dopunila Odluku o privremenim mjerama za upravljanje kreditnim rizikom koje podrazumijevaju određene olakšice za banke, sa ciljem pokretanja kreditne aktivnosti. Novim mjerama smanjene su rezervacije za određene klasifikacione grupe. Takođe, predviđeno je da banke kod procjene kreditne sposobnosti zajmoprimca mogu izuzeti pokazatelje poslovanja za 2009. godinu. Pored toga, bankama je omogućeno da klasifikaciju kredita odobrenih za ulaganja u razvojne projekte vrše analizom renatibilnosti projekta, a ne procjenom kreditne sposobnosti dužnika. Novinu predstavlja i to da se olakšice za restrukturiranje kredita mogu primijeniti na kredite koji kasne sa otplatom do 180 dana (umjesto dosadašnjih 90 dana).

O Banci

Znam zašto.

Organi upravljanja	16
Osnovni finansijski podaci	20
Strategija	21

Organi upravljanja

Organi upravljanja bankom su **Skupština akcionara** i **Odbor direktora**. Skupštinu akcionara čine svi akcionari Banke. Odbor direktora, kao organ upravljanja Bankom, imenuje Skupština akcionara.

Odbor direktora Banke sastoji se od 7 (sedam) članova. Većina članova Odbora direktora nisu zaposleni u Banci.

Odbor direktora ima stalna tijela, i to:

- Odbor za reviziju,
- Odbor za upravljanje bilansnim odnosima i kapitalom (ALCO), i
- Kreditne odbore.

Odbor direktora:

Mr Matej Narat, predsjednik (pomoćnik Uprave NLB d.d. i direktor Područja finansijskih tržišta i treasury-a)

Mr Andrej Hazabent, zamjenik predsjednika (pomoćnik Uprave i direktor Direkcije za korporativno i poslovno upravljanje NLB Skupine)

Milan Marinič, član (pomoćnik Uprave i zamjenik direktora Direkcije za korporativno i poslovno upravljanje NLB Skupine)

Anton Ribnikar, član (direktor Instituta za zaštitu prava i zakonitosti u NLB d.d.)

Elena Urumovska, član (predstavnik EBRD), do 24.06.2009. godine

Dejan Bajić, član (Delta Generali osiguranje ad Podgorica)

Črtomir Mesarič, član (glavni izvršni direktor NLB Montenegrobanke ad)

Rukovodstvo Banke:

Črtomir Mesarič, glavni izvršni direktor
Darko Radunović, izvršni direktor

Banka ima dva izvršna direktora, koji rukovode ključnim područjima poslovanja Banke, na dnevnoj osnovi. Glavni izvršni direktor, koji je član Odbora direktora, pojedinačno predstavlja i zastupa Banku bez ograničenja, koordinira rad i prati izvršavanje poslova u Banci.

Izvršni direktori Banke odgovorni su za svoj rad Odboru direktora Banke.

Akcionari na dan 31/12/2009	Broj akcija	Učešće %
Nova Ljubljanska banka d.d.	1,508,240	88.11%
EBRD	138,432	8.09%
Ostali	65,086	3.80%
TOTAL	1,711,758	100.00%

Najveći akcionari Banke na dan 31.12.2009. godine su Nova Ljubljanska banka d.d. sa 88,11% udjela i EBRD sa 8,09%.

Stalna tijela Odbora direktora

Odbor za reviziju:

Anton Ribnikar, predsjednik (direktor Instituta za zaštitu prava i zakonitosti u NLB d.d.)

Irena Kosić, član (zamjenik direktora SFR, NLB d.d.)

Milan Lakićević, član (profesor na Ekonomskom fakultetu Podgorica)

Odbor za upravljanje bilansnim odnosima i kapitalom (ALCO):

Črtomir Mesarić, predsjednik (glavni izvršni direktor NLB Montenegrobanke ad)

Andrej Hazabent, zamjenik predsjednika (pomoćnik uprave i direktor Direkcije za korporativno i poslovno upravljanje NLB Skupine NLB d.d.)

Nataša Veselinović, član (direktor Sektora za poslovno upravljanje NLB d.d.)

Darko Radunović, član (izvršni direktor NLB Montenegrobanke ad)

Dino Redžepagić, član (Direkcija poslovne mreže)

Irena Radović, član (Direkcija upravljanja bilansnim odnosima i operacijama na finansijskim tržištima)

Lana Đurasović, član (Sektor kontrolinga)

Daniela Golubović, član (Sektor upravljanja rizicima i problematičnim plasmanima)

Skupština akcionara

Skupština Banke je u 2009. godini održala tri sjednice i to, redovnu godišnju sjednicu 24. juna i dvije vanredne 26. marta i 5. novembra.

Na redovnoj sjednici, Skupština je razmotrila i usvojila izvještaj o poslovanju sa finansijskim izvještajima i izvještajem nezavisnog revizora za 2008. godinu, odluku o raspodjeli ostvarene dobiti u 2008. godini i odluku o razrješenju člana Odbora direktora.

Na vanrednim sjednicama Skupština akcionara je razmatrala pitanja dokapitalizacije i donijela odluke o emisiji akcija.

Odbor direktora

Odbor direktora (u daljem tekstu: Odbor), u toku izvještajne godine je održao dvanaest redovnih sjednica (zakonska je obaveza da se sjednice održavaju najmanje jednom mjesečno). Redovno su održavane i korespondentske sjednice, na kojima se bez odlaganja i blagovremeno odlučivalo o bitnim pitanjima iz nadležnosti Odbora.

Rad Odbora je bio usmjeren na aktivnosti, u skladu sa zakonom i Statutom Banke, koje su predstavljale realizaciju zadataka i ciljeva utvrđenih u dugoročnim strateškim i godišnjim planskim dokumentima u Banci i na nivou Grupacije NLB.

Od planskih i strateških dokumenata, Odbor je usvojio Poslovni i finansijski plan NLB MNB za 2010.- 2012. godinu, Godišnji plan kapitala i strateški plan za upravljanje i razvoj kapitala, Plan Interne revizije za 2010. godinu i Dugoročni Plan Interne revizije za period 2010. – 2013. godine, Strategiju upravljanja rizicima NLB Montenegrobanke i Strategiju upravljanja tržišnim rizicima NLB Montenegrobanke.

Odbor je redovno razmatrao mjesečne poslovne i finansijske izvještaje i izvještaje o realizaciji odluka i zaključaka Odbora, informacije o likvidnosti, izvještaje o izloženosti i upravljanju rizicima, kao i izvještaje koji se odnose na kreditne aktivnosti i naplatu plasmana za pravna i fizička lica.

Pored navedenih mjesečnih izvještaja, kvartalno i periodično, razmatrani su izvještaji i informacije o upravljanju operativnim rizicima, o usaglašenosti poslovanja sa minimalnim standardima na području upravljanja rizicima u NLB Grupi, o sudskim sporovima i drugim pitanjima iz tekućeg poslovanja Banke.

Poseban akcenat, stavljen je na provjere i testiranje primjene Programa za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma i usvojenih procedura, koje je prethodno utvrdio Odbor direktora u skladu sa zakonskom regulativom.

Razmatrani su i izvještaji koji se odnose na kontrole i realizaciju preporuka i zaključaka Eksterne revizije, Centralne banke Crne Gore, Banke Slovenije, Sektora kontrole Nove Ljubljanske banke i redovni i vanredni revizijski izvještaji Interne kontrole Banke i sistema funkcionisanja interne kontrole.

Sa ciljem usaglašavanja i unapređenja na području harmonizacije poslovanja sa standardima NLB, Odbor je donio više akata, i to: Politiku bezbjednosti, Nabavnu politiku, Pravilnik računovodstvene kontrole, Pravilnik o izračunavanju rezervi po međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, Pravilnik o popisu finansijskih sredstava, potraživanja i obaveza, Pravilnik o čuvanju poslovne tajne i zaštiti lica, informacija i imovine, Pravilnik o zaštiti ličnih podataka, Krovni dokument o radu Sektora interne revizije, Pravilnik o radu Sektora interne revizije, Poresku politiku, Minimalne standarde Corporate sa Programom razvoja i mjerila i postupaka za odobravanje plasmana, Minimalne standarde Retail poslovanja i Minimalne standarde kartičnog poslovanja.

Odbor je tokom 2009. godine, zavisno od zahtjeva regulative i u skladu sa standardima i smjernicama NLB, usvojio izmjene i dopune Politike upravljanja likvidnošću, Politike upravljanja kreditnim rizikom, Politike upravljanja rizikom zemlje, Politike upravljanja rizikom kamatne stope, Politike upravljanja valutnim rizikom, Plana upravljanja likvidnošću u slučaju nepredviđenih situacija i Pravilnika o klasifikaciji aktive i izdvajanju rezervi za potencijalne kreditne gubitke.

Od normativnih akata, kojima se uređuju organizacija, radni odnosi i rad tijela odbora, Odbor je donio i Pravilnik o organizaciji, Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o zaradama, napredovanju i naknadama zaposlenih u Banci, Poslovnik o radu Odbora za reviziju, kao i Poslovnik o radu Odbora za upravljanje bilansnim odnosima i kapitalom.

U četvrtom kvartalu 2009. godine, Odbor je posebno analizirao pogoršane uslove poslovanja Banke, kao posljedicu globalne finansijske krize i njene efekte na planske ciljeve Banke.

U 2009. godini, Odbor je donio odluku o osnivanju filijale u Podgorici i Odluku o popisu sredstava i izvora sredstava sa stanjem na 31.12. 2009. godine.

Po potrebi, Odbor je vršio usklađivanje kamata, tarifa i drugih naknada sa uslovima na tržištu, u oblasti kreditnih aktivnosti i drugih bankarskih usluga.

Odbor je razmatrao i druga pitanja iz svoje nadležnosti i o njima donosio odgovarajuće odluke i zaključke i insistirao na praćenju i njihovoj realizaciji.

U skladu sa Statutom Banke, Odbor je razmatrao i utvrđivao predloge izvještaja, odluka i drugih materijala koji su bili predmet rasprave i odlučivanja na Skupštini akcionara Banke.

Odbor za reviziju, Odbor za upravljanje bilansnim odnosima i kapitalom i kreditni odbori, kao stalna tijela, mjesečno, kvartalno i godišnje, podnosili su izvještaj o svom radu Odboru direktora.

Materijali koji su bili predmet razmatranja i odlučivanja na sjednicama Odbora, prethodno su usaglašavani sa stručnim službama NLB, kao i razmatrani od strane Direkcije za korporativno i poslovno upravljanje NLB Skupine, Odbora za reviziju i Odbora za upravljanje bilansnim odnosima i kapitalom.

Odnos članova Odbora Banke prema obavezama i zadacima koji proizilaze iz zakona i internih akata Banke, ostvarivao se kroz kvalitetnu saradnju sa upravom i stručnim službama Banke i veoma dobro prisustvo i aktivno učešće na sjednicama Odbora i u njegovim stalnim tijelima. U radu Odbora nije bilo spornih slučajeva kod usaglašavanja stavova i odluka u sprovođenju poslovne politike Banke.

Osnovni finansijski podaci

Pokazatelji bilansa uspjeha	2008	2009	rast 2008/2009
Neto kamatni prihodi	15.4	17.0	10.6%
Neto nekamatni prihodi	6.8	6.2	-9.3%
Operativni troškovi	12.3	12.5	1.5%
Rezervacije	7.4	9.2	24.5%
Dobit prije oporezivanja	2.5	1.6	-39.0%
Dobit nakon oporezivanja	2.3	1.4	-38.8%
Pokazatelji bilansa stanja (u mil EUR)			
Bilansna suma	468.5	515.2	10.0%
Kreditni nebankarskom sektoru	382.5	418.2	9.3%
Depoziti nebankarskog sektora	229.4	285.6	24.5%
Kapital	30.8	36.1	17.3%
Osnovni pokazatelji			
Povračaj na kapital/prije oporezivanja	8.70%	4.16%	
Povračaj na aktivu/prije oporezivanja	0.57%	0.32%	
Udio troškova u neto operativnom prihodu	55.33%	53.75%	
Adekvatnost kapitala	12.87%	12.25%	

Strategija

Strategija budućeg razvoja Banke svodi se na nastojanje da se poboljša bilansna struktura, povećaju sekundarni izvori likvidnosti i zadrži vodeća pozicija u kreiranju finansijsko - bankarskih standarda u Crnoj Gori.

Osnovni strateški ciljevi Banke

Zauzimanje vodeće pozicije u kreiranju finansijsko - bankarskih standarda u Crnoj Gori

Ujednačen rast kreditnog i depozitnog portfolija

Poboljšanje likvidnosti poslovanja i bilansne strukture

Jačanje svih vidova kontrolnih mehanizma

Fokusiranje na pojedine segmente poslovanja (segmentacija stranaka, kartično i elektronsko bankarstvo, bankomati, raznovrsna paleta kredita i depozita)

Jačanje vlastitih izvora sredstava (depoziti nebankarskog sektora); razrada mogućnosti diverzifikacije izvora (usmjeravanje na regionalne izvore)

Razvoj HR strategije

Banka će biti »finansijski most« između privrede Crne Gore, Slovenije i država gdje je prisutna NLB Grupa.

Poslovanje sa pravnim licima

Prioriteti cilja je naplata potraživanja i održavanje naplate na nivou koji obezbeđuje veći kvalitet kreditnog portfolija; rješavanje problematičnih plasmana i smanjenje kašnjenja

Postizanje boljeg odnosa između kredita i depozita

Jačanje deponentske baze klijenata i prikupljanje prihvatljivih iznosa depozita privrede i države, kao i stranih pravnih lica

Nastavak trenda uspostavljanja i proširenja saradnje sa strateški važnim klijentima

Jačanje konkurentskih prednosti

Uspostavljanje poslovnih relacija među klijentima i na taj način usmjeravanje klijenata na obavljanje platnog prometa u sistemu Banke

Nastavak jačanja udjela na tržištu

Zadržavanje postojećeg, kao i unapređenje postojećeg nivoa kvaliteta obrade kreditnih zahtjeva i rada, uz posebnu pažnju posvećenu kvalitetu odobrenih plasmana i donošenje odluka

Poslovanje sa fizičkim licima i SME

Zadržavanje postojeće baze klijenata, sa ambicijom da se broj »aktivnih klijenata«, prvenstveno u dijelu depozitnih poslova, uveća za 10%, uz povećanje CSI

Poboljšanje kvaliteta portfelja i sistema upravljanja nekvalitetnom aktivom

Primjena sigurnosnih standarda u segmentu kartičnog poslovanja

Zakruživanje procesa segmentacija klijentske baze i adekvatne diverzifikacije ponude, te promovisanja koncepta CRM

Uvodjenje Kontakt centra

Poslovanje sa SME segmentom

Povećanja deponentske baze

Poboljšanje sistema aktivnog praćenja kvaliteta portfelja i sistema upravljanja nekvalitetnom aktivom

Dalji razvoj SME segmenta u okviru poslovne mreže, uz poboljšanje kadrovske i organizacione strukture

Analiza poslovanja

Znam zašto.

Finansijski rezultat	24
Poslovna aktivnost sa stanovništvom	28
Poslovna aktivnost sa pravnim licima	35
Finansijska tržišta	39
Platni promet	41

Finansijski rezultat

Nakon što je Banka uspješno izdržala prvi udar krize, koji se manifestovao kao kriza likvidnosti, finansijski rezultat u 2009. je bio pod uticajem pogoršanja kvaliteta kredita i upravljanja rizicima.

Upravo je pogoršanje portfelja bilo glavno ograničenje za rast i za profitabilnost bankarskog sektora. Tako je kreditni portfelj bankarskog sistema CG u 2009. godini smanjen za 400 mil EUR (14.3%), dok je negativan rezultat iznosio 21.6 mil EUR. Uslijed visokog troška rezervacija, četiri banke (od ukupno jedanaest), poslovnu godinu završile su sa gubicima, te je njihov rezultat opredijelio i rezultat cijelog bankarskog sistema.

Konzervativna politika i rigidniji uslovi pri procjeni boniteta i kolaterala, u znatnoj mjeri su ublažili negativne efekte krize na poslovanje NLB Montenegrobanka, tako da je Banka, uprkos nepovoljnom poslovnom ambijentu, 2009. završila sa pozitivnim finansijskim rezultatom. Bitno je naglasiti da je, tokom 2009. godine, bila jedna od malobrojnih banaka, koja je nastavila sa kreditnom podrškom, kako privredi, tako i stanovništvu.

Banka je 2009. završila sa **pozitivnim rezultatom u iznosu od 1.401 hilj EUR**, što je niže u odnosu na planirani rezultat. Konačan rezultat je opredjeljen visokim troškom rezervacija, koji je posljedica kašnjenja u izmirivanju obaveza kako fizičkih, tako i pravnih lica, uzrokovanih prvenstveno smanjenom likvidonosnom situacijom u privredi.

Ostvareni **neto operativni prihod** iznosio je 23.2 miliona EUR, uz procenat prebacivanja plana od 6%, i rast u odnosu na 2008. godinu od 5%. Oko 73% ostvarenog operativnog prihoda odnosi se na neto kamatni prihod, odnosno 27% na provizije i naknade iz redovnog poslovanja.

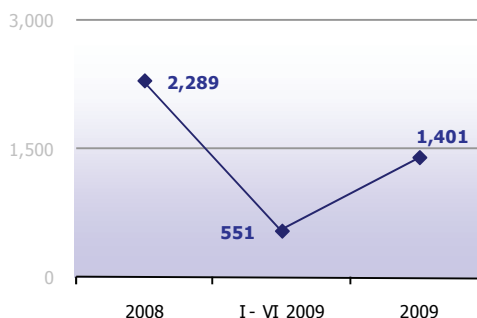
Preduzete mjere na kontroli materijalnih troškova, uz praćenje istih po sektorima Banke, su, u proteklom dijelu 2009. dale zadovoljavajuće rezultate. **Operativni troškovi** se u periodu 2009. nalaze 7% /cca 1mil EUR/ ispod planiranog iznosa.

Neto operativni prihod 6% iznad plana i operativni troškovi ispod planiranih za rezultat imaju prebacivanje planiranog rezultata prije rezervacija i poreza za 27% (2.3 mil). **Rezultat prije rezervacija i poreza** iznosi 10.7 hilj EUR.

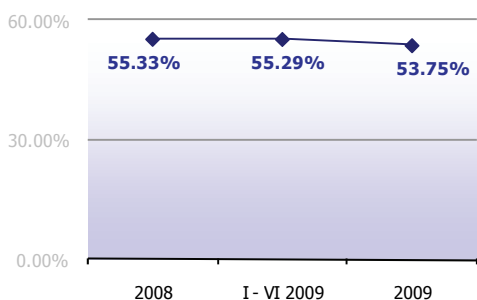
U 2009., Banka je povećala iznos **rezervacija** za 9.2 mil EUR. U rezervisanom iznosu dominiraju troškovi po kreditima segmenta corporatea – 5.6 mil (60.5%). Po plasmanima fizičkim licima rezervisano je 2.6 mil (28.7% ukupnog iznosa), dok je u SME segmentu rezervisano 805 hil (8.8%).

Pokazatelji profitabilnosti za 2009. godinu niži su u odnosu na planirane i prošlogodišnje vrijednosti, ali se, uzimajući u obzir opšte uslove na tržištu pod kojima su postignuti, mogu smatrati dobrim ostvarenjima. CIR u iznosu od 53.6% je bolji u odnosu na planiranu i vrijednost ostvarenu u 2008.

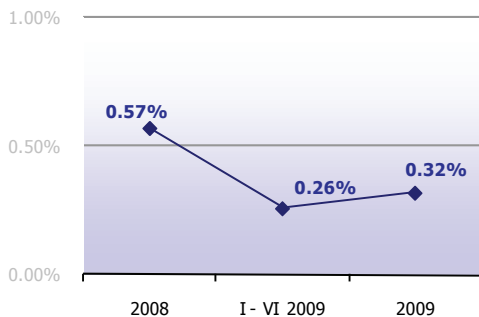
Neto profit, u 000 EUR

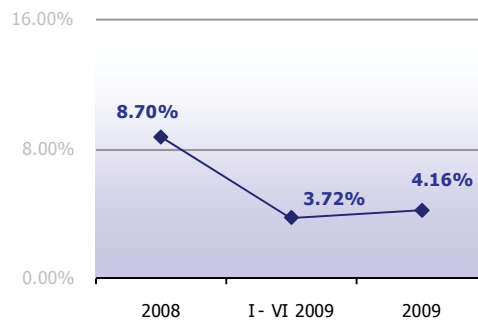
CIR, opšti troškovi/neto operativni prihod

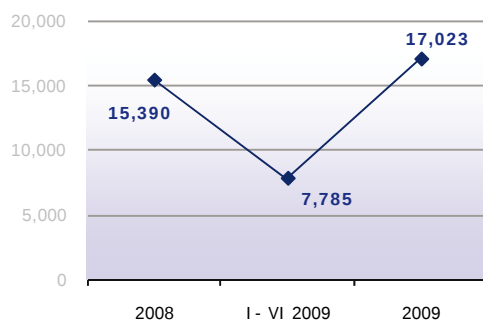
ROA, povraćaj na aktivnu, u %

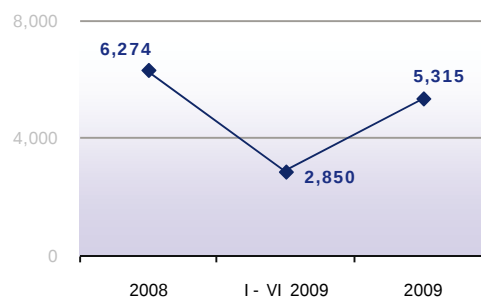
ROE, povraćaj na kapital, u %

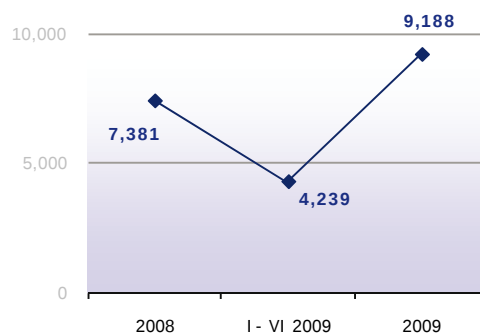
Neto kamatni prihod, u 000 EUR

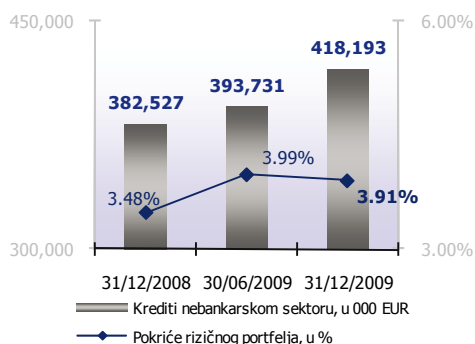
Neto prihodi od naknada i provizija, u 000 EUR

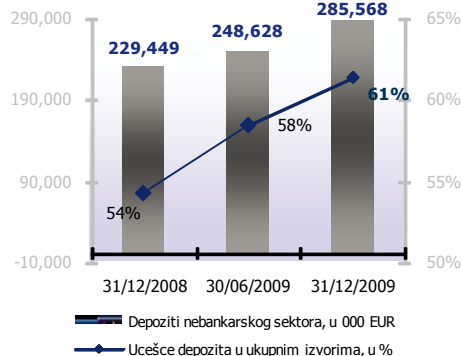
Trošak rezervacija, u 000 EUR

Kreditni portfelj, u 000 EUR

Depoziti, u 000 EUR

Po tri ključna pokazatelja učešća banaka na tržištu, NLB Montenegro banka se nalazi u vrhu bankarskog sektoru Crne Gore, sa sljedećim procentima učešća:

Kreditni	17.4%
Depoziti	19.6%
Bilansna suma	17.0%

Ukupna aktiva Banke na 31.12.2009. dostigla je iznos od 515.2 miliona EUR. Stopa rasta 2009/2008 iznosila je 10%, dok je bankarski sektor pao za 8.5%. Banka je povećala udio na tržištu za 2.9% u 2009. godini.

Kreditni portfelj Banke na 31.12.2009. iznosio je 418.2 mil EUR. U odnosu na 31.12.2008. godine, portfelj je uvećan za 9.3%. Stopa pada kredita na nivou bankarskog sektora iznosila je 14.3%, tako da je udio Banke povećan sa 13.7% na 17.4%. U strukturi portfelja 58% se odnosi na kredite pravnim licima i segmentu države, a 42% na kredite stanovništvu.

Depoziti nebankarskog sektora Banke su u 2009. godini ostvarili rast od 56.1 mil EUR, odnosno 24.5%. Smanjenje baze domaćih depozita na nivou bankarskog sektora Crne Gore u 2009 godini je iznosilo 5.3%, uz naglašeniji pad baze depozita privrede. Na taj način, udio Banke u ovom segmentu je uvećan za 3.9%, što ukazuje na to da je Banka potvrdila imidž institucije od povjerenja.

Poslovna aktivnost Retail

2009. je bila godina velikih iskušenja za tržište Crne Gore. Negativni trendovi iz zadnjeg kvartala 2008. godine, kao posljedica globalne finansijske krize, bili su naglašeni u prvom kvartalu 2009. godine

Ako posmatramo ostvarene rezultate i stope rasta, u poslovnom ambijentu 2009. godine, možemo biti izuzetno zadovoljni ostvarenim rezultatima.

Godina 2009. je bila uspješna za ovaj segment poslovanja. Banka je na tržištu popravila poziciju i postala jedna od vodećih banaka po svim ključnim segmentima retail poslovanja, uz neuporedivo manje negativne efekte „krize povjerenja“ u odnosu na konkurenciju. Interno, retail segment se pozicionirao kao stabilan izvor likvidnosti, tako što je uspio zaustaviti posljedice velikog udara zadnjeg kvartala 2008. godine, i da u drugoj polovini 2009. dovede nivo poslovanja, posebno na depozitnim poslovima, na nivo prije krize.

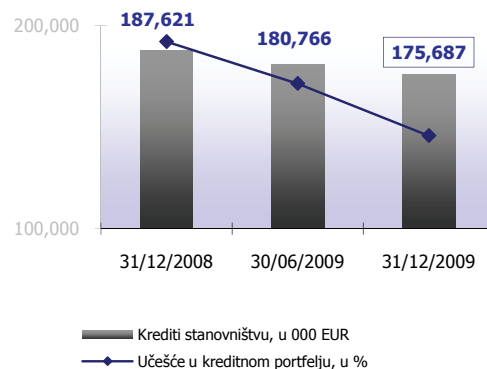
Prodajni planovi su u velikoj mjeri realizovani. Podizanje kvaliteta usluge, kao primarni cilj, realizovan je nastavkom segmentacije ponude i približavanjem pojedinim segmentima klijenata, kroz paketnu ponudu.

U dijelu **promotivnih aktivnosti** Banka se uspješno identifikovala sa NLB Grupom, promovišući njene glavne prednosti. Vizuelnim nastupom i standardizovanom komunikacijom jasno se odvojila od nastupa konkurencije i uspješno podržala svoje prodajne aktivnosti i građenje novog imidža mlade, inovativne i sigurne institucije. U toku 2009. godine NLB Montenegrobanka je aktivno učestvovala u realizaciji regionalne marketinške kampanje na nivou NLB Grupe pod nazivom „Svi putevi do banke“.

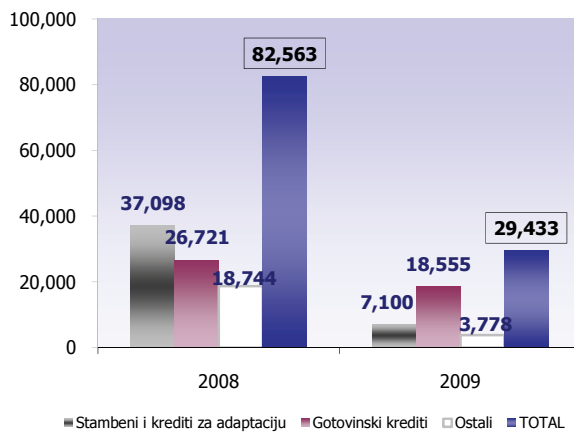
Poslovna mreža se u skladu sa planovima širila i u 2009. godini. Otvorena je nova filijala u Podgorici u savremenom, funkcionalnom, modernom prostoru – Mall of Montenegro. Takođe u regionalnom centru sjevera Crne Gore – Bijelom Polju, izmještena je stara filijala – otvaranjem nove, koja je u potpunosti po konceptu NLB Grupe. Oba prostora su usklađena sa strogim standardima NLB Poslovnice, koji podrazumijeva proces prilagođavanja rada poslovnice naj-modernijim bankarskim standardima.

Kreditna aktivnost je vođena restriktivno, a u skladu sa aktuelnom finansijskim i privrednim ambijentom, koji je generisao posljednji kvartal 2008. godine. Tokom cijele godine primijenjivao se konzervativan pristup odobravanja kredita. Sve pomenuto uslovilo je da dođe do smanjenja kreditnog portfelja, sa prioritenim zadacima na stabilizaciji postojećeg i poboljšanje naplate potraživanja. Osnovni prioritet bio je usklađivanja odnosa između kredita i depozita građana, u čemu se postigao zavidan rezultat.

Kreditni stanovništvu, stanje na dan, u 000 EUR

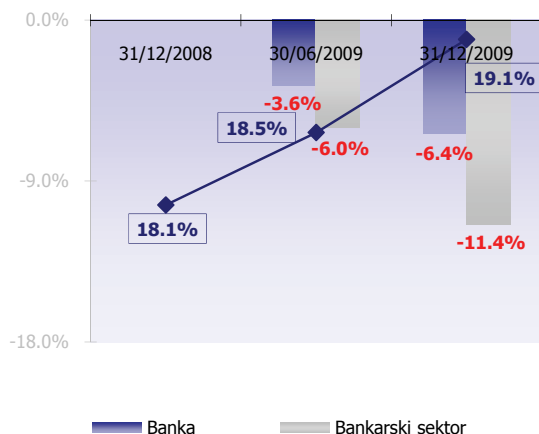

Odobreni krediti stanovništvu, u 000 EUR

U 2009. godini je segmentu stanovništva odboreno 29.4 mili-ona EUR, što je znatno ispod nivoa odobrenih plasmana u 2008.

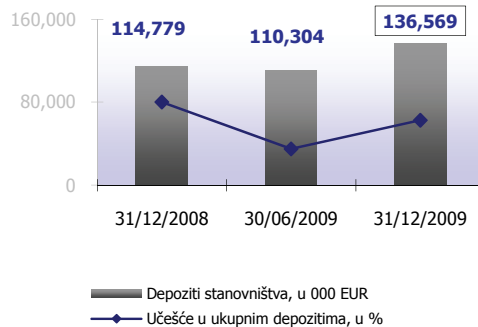
U **strukturi kredita** dominiraju stambeni i gotovinski, gdje je Banka nastupila sa inoviranom ponudom i zapaženom medijskom kampanjom, pozicionirajući se kao inovativna i stabilna institucija sa klijentom i njegovim potrebama u fokusu.

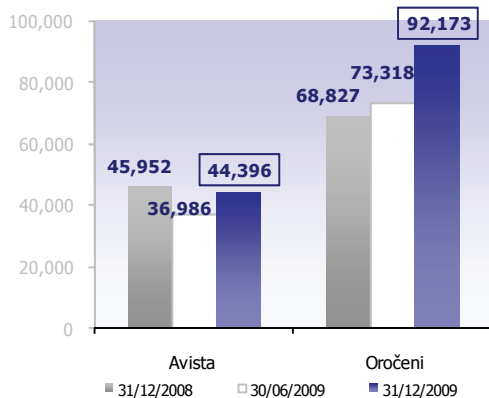
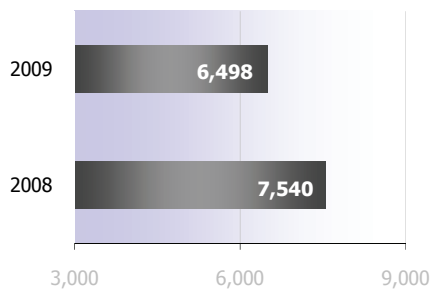
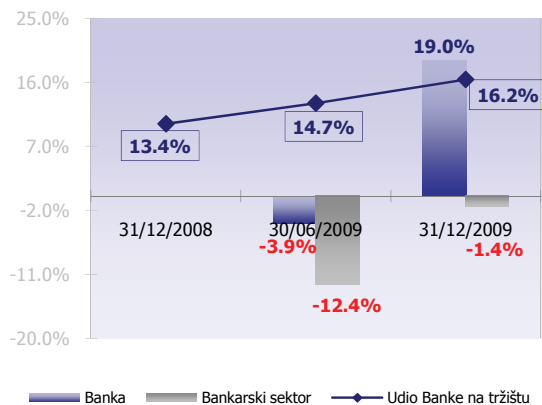
Stopa rasta/pada kredita i udio Banke na tržištu

Podaci o stanju bankarskog sektora Crne Gore u segmentu poslovanja sa stanovništvom pokazuju da je obim kreditne aktivnosti u 2009. godini bio za 11,4% niži u odnosu na 2008. godinu. U istom periodu obim kreditne aktivnosti banke u ovom segmentu smanjen je za 6,4%.

Banka je u 2009. godini povećala udio na tržištu za 1,03 % i na 31.12.2009. godine drži 19,08% tržišta.

U ovoj godini posebno je apostrofirana aktivnost na depozitnim poslovima, sa ciljem neutralisanja „krize povjerenja“. Tim povodom, urađena je segmentacija **ponude depozitnih proizvoda**. Prodajnom akcijom, „NLB Super depozit“, proaktivnim pristupom prodaji, došlo je do poboljšanja depozitnih aktivnosti, koji su na kraju 2009. godine rezultirale nivoom depozita, koji je približan nivou prije pomenute „krize povjerenja“. Inovirana ponuda i drugačiji pristup, te prepoznatljiva marketinška kampanja, rezultirali su značajnim povećanjem broja redovnih klijenata. Odnos kredita fizičkih lica i depozita fizičkih lica značajno se popravio i na kraju 2009. godine iznosio je 128%.

Depoziti stanovništva, stanje na dan, u 000 EUR

Depoziti stanovništva, u 000 EUR**Broj otvorenih računa fizičkim licima****Stopa rasta/pada depozita i udio Banke na tržištu**

Podaci o stanju bankarskog sektora Crne Gore u segmentu poslovanja sa stanovništvom pokazuju da je obim depozita u sistemu u 2009. godini bio za 1,4% manji u odnosu na 2008. godinu.

Za isti period, NLB Montenegrobanka je u ovom segmentu povećala udio na tržištu za 2,78 % i ostvarila povećanje obima depozita za 22 mio EUR. Udio na tržištu na 31.12. 2009. iznosio je 16,18%, što predstavlja značajan pokazatelj, prije svega, povjerenja koje građani imaju u NLB Montenegrobanku.

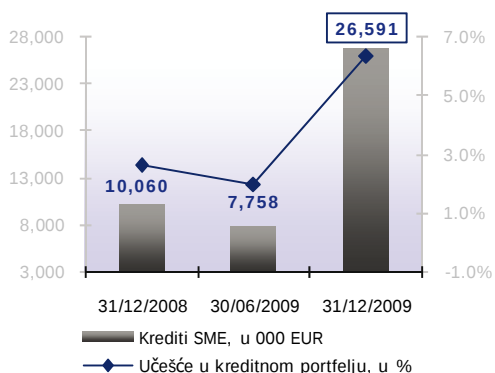
Poslovanje sa SME segmentom

Sredinom jula 2009. Izdvojen je *SME* segmenta klijenata iz direkcije poslovanja sa pravnim licima i servis ovih klijenata premješten u direkciju Poslovne mreže, sa ambicijom povećanja kvaliteta servisa, kao i povećanja klijentske baze kod manjih preduzeća i preduzetnika. Tako su u ovom segment proteklu godinu „reorganizacije“ obilježili sledeći momenti:

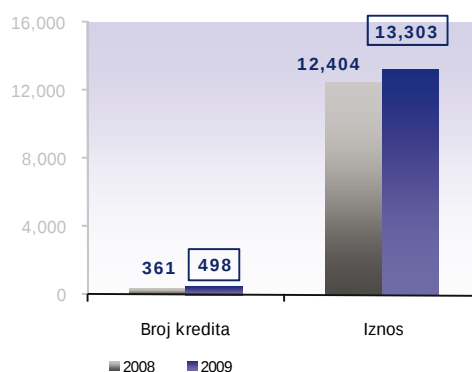
- Urađena je nova organizacija, izrada upustava, sistema izveštavanja, kadrovsko osposobljavanje, definisan sistem delegiranja ovlašćenja i sl.
- U potpunosti implementirana podjela baze klijenata pravnih lica na pripadnike segmenta malih i srednjih preduzeća te velikih kompanija
- Kompletan portfelj i klijentska baza geografski alociran na pripadajuće filijale, što je omogućilo njegovu kvalitetniju analizu u zavisnosti od grada/regije kojoj klijent pripada
- Implementirana je na ovaj segment poslovanja savremena aplikacija za upravljanje lošom aktivom
- U toku 2009. godine obezbijedeno je više kreditnih linija od ino-kreditora (EFSE, KFW, IFC i EIB), u iznosu od cca 30 mio EUR sa ciljem da se sredstva stave na raspolaganje klijentima tokom naredne godine
- SME segment je tokom 2009. godine odobrio ukupno 500 kredita u iznosu od 13,3 mio EUR, kao i 220 garancija u vrijednosti od 3,7 mio EUR;

Možemo zaključiti da se tokom 2009. postigla veća efikasnost u odobravanju kredita malim i srednjim preduzećima, te povećao nivo servisa ovom segmentu, koji je u prethodnom periodu bio nedovoljno valorizovan. Prelaskom klijenata malih i srednjih preduzeća na poslovnu mrežu, koja i formalno i suštinski najbolje poznaje pomenute klijente, stvoreni su preduslovi za njegov efikasan i uspješan dalji rast i razvoj.

Krediti SME, stanje na dan, u 000 EUR

Odobreni krediti SME, u 000 EUR

Napredni kanali prodaje

NLB Montenegrobanke je u 2009. godini postigla rast u svim segmentima poslovanja ovog sektora:

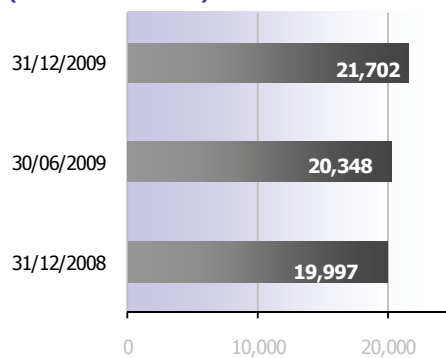
- prihvata kartica preko bankomata je povećan za 24%
- prihvata kartica na POS terminalima i putem Interneta je povećan za 15%
- Broj aktivnih kartica je porastao za 8%
- Broj korisnika elektronskog bankarstva je uvećan za 64%

Mreža bankomata je proširena sa 43 na 53 lokacije, dok je **mreža POS terminala** povećana na preko 2800 POS terminala. Proširenje mreže i razvojni projekti su direktno uticali na višestruko povećanje obima prihvata platnih kartica, a što je rezultiralo višestrukim povećanjem obima prihvata platnih kartica, kako u dijelu ATM, tako i u dijelu POS mreže. Tokom 2009. godine, finalizovane su sve aktivnosti neophodne za uspješnu implementaciju chip tehnologije u kartično poslovanje.

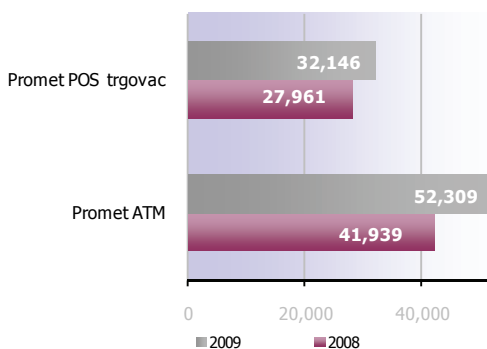
Elektronsko bankarstvo je ostalo važan segment ponude, sa 65% prometa preko ovog kanala, što predstavlja rast od 10% u odnosu na 2008. godinu. NLB Montenegrobanka, osim toga što je u ovom segmentu apsolutni lider na tržištu, i dalje nastavlja razvoj ovog servisa, kroz njegovo povezivanje sa ostalim kanalima, kao što su Internet, mobilno bankarstvo i SMS. U 2009. godini je uvedeno i novo aplikativno rješenje elektronskog bankarstva za fizička lica.

Preduslovi razvoja su dalje praćenje trendova razvoja kanala prodaje i migracija sadašnjih naprednih u buduće redovne kanale prodaje.

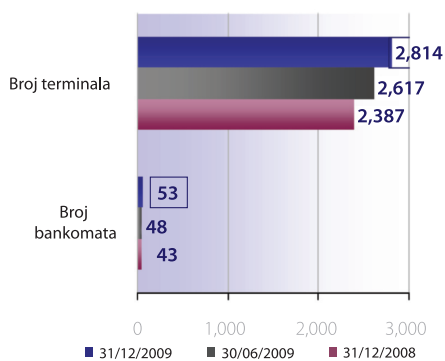
Broj aktivnih kartica na dan
(korištenih u 90 dana)

Promet po bankomatima i POS terminalima, u
000 EUR

Broj bankomata i terminala

Marketing aktivnosti

Marketinške komunikacije u prethodnoj godini, uz nešto skromnije budžete, ostvarile su dobar efekat kod krajnjih korisnika usluga NLB Montenegrobanke, prevashodno zahvaljujući prednostima i sinergiji u NLB Grupi, koja je doprinijela da u godini 'štednje' aktivno radi u praćenju, osmišljavanju i promovisanju bančinih usluga i proizvoda.

Zbog ekonomske krize koja je zahvatila svijet, a čiji su se efekti prelili i na domaće tržište, što je dovelo do pojačane nesigurnosti kod korisnika bankarskih usluga, bilo je neophodno intenzivno raditi na osnaživanju povjerenja i lojalnosti, kroz organizovane aktivnosti i kreiranje posebnih proizvoda, koji će pomoći postizanju tog cilja.

Prethodnu godinu su obilježila dva velika projekta, koja su u različitim intervalima bila promovisana u cijeloj NLB Grupi, a ticala su se posebnog štednog proizvoda, *NLB Super depozita*, koji je u trenucima globalnog nepovjerenja u bankarski sektor, korisnicima naših usluga i proizvoda donio brojne prednosti i, opet, potvrdio da štednja predstavlja najsigurniji način ulaganja.

Dobra praksa, učinkovito zajedničko djelovanje, jedinstveni nastup, samo su neke od karakteristika koje su obilježile marketinšku kampanju na nivou NLB Grupe namijenjenu savremenim tržišnim kanalima, koji su u prethodnoj godini imale važno mjesto u ukupnoj ponudi banke i razvoju i unapređenju poslovanja. Marketinška kampanja pod sloganom *Svi putevi do banke*, osim što je skrenula na neke alternativne načine, modele kojima se sada može poslovati sa bankom (bankomat, POS terminal, kontakt centar, elektronsko bankarstvo), te posebno važnog, ličnog bankarstva, koji predstavlja ličan, poseban, jedinstven način komuniciranja i brige između banke i klijenta, kampanja je donijela i jedan potpuno nov i moderan pristup komuniciranju, koji podrazumijeva segmentu ponudu, odnosno sveobuhvatno, organizovano promovisanje više usluga i proizvoda u okviru jedne kampanje.

2009. godinu su obilježile i aktivnosti usmjerene ka daljem unapređenju i razvoju ponude za svaki individualni segment klijenata koji posluju sa NLB Montenegrobankom, a u cilju obezbjeđivanja boljih uslova za zajedničko poslovanje i obostano zadovoljstvo.

Uz otežane uslove poslovanja, uzrokovanih globalnom krizom, i restriktivan budžet, Banka je u prethodnoj godini u ovom domenu svog poslovanja ostvarila zapažene rezultate i uspjela da kod klijenata dodatno osnaži osjećaj sigurnosti, povjerenja, pripadnosti i lojalnosti.

Poslovna aktivnost sa pravnim licima

U segmentu poslovanja sa pravnim licima u toku 2009. godine na nivou Banke ostvaren je veoma dobar rezultat, posebno uvažavajući otežavajuće okvire poslovanja, karakteristične od zadnjeg kvartala 2008. godine.

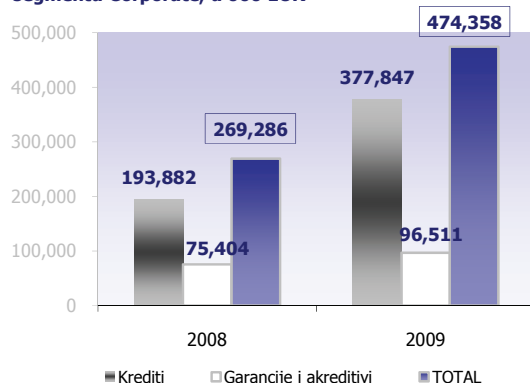
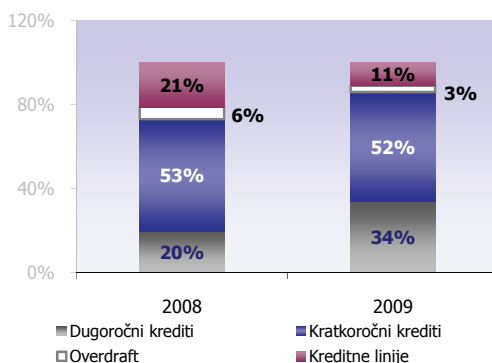
Direkcija za poslovanje sa pravnim licima je na adekvatan način odgovorila poslovnim izazovima i kroz dobru osnovu, stvorenu u prethodnim godinama, koja se ogledala u organizaciji rada, usaglašenosti poslovanja sa međunarodnim standardima, uspjela obezbijediti značajnu kreditnu podršku privrednim subjektima. Sve navedeno je uticalo da NLB Montenegrobanka bude prepoznata kao sigurna banka.

Nepovoljan ukupan poslovni ambijent u kom je Banka tokom 2009. godine obavljala poslovnu aktivnost, a koji se ogledao u vanredno teškim okvirima poslovanja, predstavljao je sužen okvir za obavljanje bankarske djelatnosti. Takođe, prekid kreditne aktivnosti od strane većine poslovnih banaka u Crnoj Gori opredijelio je veći broj klijenata na saradnju sa NLB Montenegrobankom, koja je uspjela u datim okolnostima na najbolji način prepoznati potrebe klijenata i izaći im u susret.

Može se konstatovati, da je NLB Montenegrobanka, shodno postavljenom cilju na početku godine:

- uspjela povećati iznos ukupnog kreditnog portfolia, za razliku od tri najveće banke u Crnoj Gori, čiji je kreditni portfolio smanjen,
- ostvarila povećanje iznosa depozita u dijelu Corporate u vrijeme kada je ukupni bankarski sektor u Crnoj Gori zabilježio značajno smanjenje depozita,
- povećala stepen studioznijeg razmatranja odobrenja novih kreditnih plasmana,
- kroz izraženu zastupljenost overdraft kredita dala poseban doprinos kroz permanentno održavanje tekuće likvidnosti svojih klijenata,
- pružila kompletan kvalitetan servis
- u značajnoj mjeri povećala obim saradnje u svim segmentima poslovanja sa novim klijentima - značajnim privrednim subjektima u Crnoj Gori.

Značajna pažnja tokom cijele godine je posvećena stručnom usavršavanju kadrova i zapošljavanju novih radnika, a sve u cilju postizanja većeg nivoa servisa klijentima.

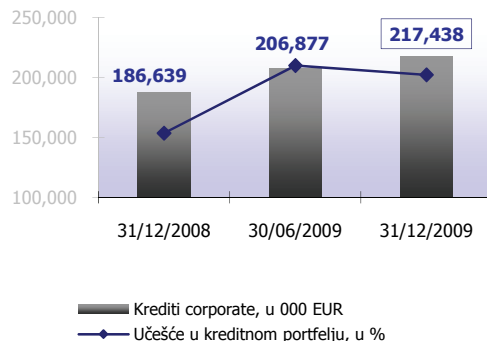
**Odobreni kreditno garancijski aranžmani
segmentu Corporate, u 000 EUR****Struktura odobrenih kredita segmentu
corporate**

Kreditna aktivnost je bila u skladu sa ciljanim smjernicama. Banka je tokom 2009. godine odobravalala sve vrste kredita: krediti za likvidnost, za obrtna sredstva, investicioni krediti, krediti za nabavku opreme. Sa klijentima je zadržan odličan poslovni odnos, a uvažavajući pomenute okolnosti poslovanja, imidž Banke je dodatno poboljšan.

Segmentu corporate-a u 2009. godini odobreno je 1.018 kredita, iznosa 377.8 mil EUR. Odobreni iznosi značajno su se svodili na odobravanje kredita na bazi cash kolaterala, ili na odobravanje kredita radi zatvaranja obaveza, odnosno, gdje je procijenjeno kao nužno - na produžetak roka vraćanja, uz nastojanje Banke da izađe u susret klijentima koji su se suočavali sa problemom likvidnosti.

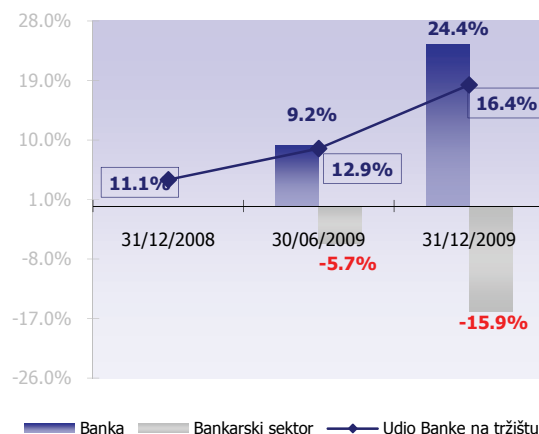
Garancijska aktivnost je bila izuzetno jaka – 1.720 aranžmana, iznosa 96.5 mil EUR.

Kreditni portfolio corporate, stanje na dan, u 000 EUR

Kreditni portfolio corporate-a je u 2009. godini uvećan za 31 mil EUR (16%). Na 31.12.2009. dostigao je iznos od 217.4 mil EUR.

Stopa rasta/pada kredita i udio Banke na tržištu

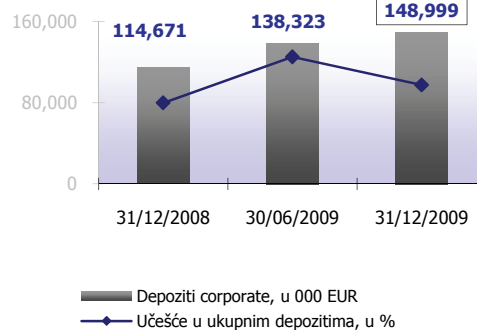

Udio na tržištu je značajno povećan u 2009. godini. Na nivou bankarskog sektora Crne Gore, kreditni portfolio segmenta Corporate smanjen je 15.9%.

Zahvaljujući rastu portfelja od 24.4%, Banka je udio na tržištu povećala sa 11.1% na 16.4%.

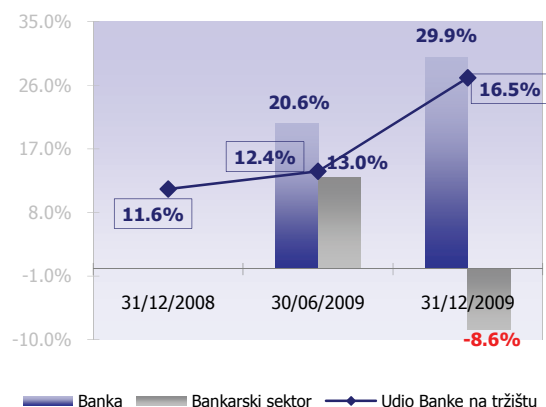
Depoziti corporate-a na 31.12.2009. iznose 149 mil EUR. U 2009. godini struktura nije bitnije izmjenjena.

Depoziti corporate, stanje na dan, u 000 EUR

Podaci o stanju bankarskog sektora Crne Gore u segmentu poslovanja sa pravnim licima i državom pokazuju da je odliv depozita u sistem u 2009. godini iznosio 85 mil EUR. Za isti period, povećanje deponentske baze Banke je iznosilo 34.3 mil EUR, tako da je Banka u ovom segmentu **povećala udio na tržištu za 4.9% i isti na 31.12.2009. iznosi 16.5%.**

Stopa rasta/pada depozita i udio Banke na tržištu

Finansijska tržišta

Nakon godine finansijske krize, koja je počela kao kriza likvidnosti, 2009. godina bila je za NLB Montenegrobanku godina stabilizacije domaćih izvora finansiranja, jačanja likvidnosnih rezervi kroz ulaganja u dužničke hartije od vrijednosti - državne zapise, smanjivanja zaduženosti po osnovu kratkoročnih izvora i povlačenja novih dugoročnih kreditnih linija od ino-banaka i međunarodnih finansijskih institucija.

Banka je u 2009. godini uredno servisirala sva dospjela potraživanja clijenata i bez problema održavala operativnu likvidnost. Na osnovu praćenja novčanih tokova na duži rok, kao i praćenje ročne usklađenosti sredstava i plasmana, analizu stabilnosti izvora, i mjerenja osnovnih indikatora likvidnosti, Banka je adekvatno pratila i održavala i strukturnu likvidnost.

Pored održavanja likvidnosti, Banka je nastojala u 2009. godini da ojača sopstvenu deponentsku bazu, pa se tokom godine bilježi značajan rast depozita nebankarskog sektora, a ujedno i smanjenje kratkoročnih izvora bankarskog sektora. Sekundarne rezerve likvidnosti su značajno ostvarile rast, zahvaljujući investiranju u državne zapise Crne Gore koje su se ponovo počele emitovati u 2009.godini.

U cilju poboljšanja ročne strukture izvora, Banka je obezbijedila dodatne dugoročne izvore finansiranja od strane ino- banaka i finansijskih institucija, a u cilju poboljšanja koeficijenta solventnosti povučen je i subordinisani kredit od NLB d.d.

NLB Montenegro banka, kao banka koja je među prvim bankama u Crnoj Gori počela da nudi **kastodi usluge** svojim klijentima, uspješno je nastavila da pruža i u 2009. godini usluge: čuvanja hartije od vrijednosti na različitim tržištima, pravljenja potrebnih aranžmana za saldiranje transakcija na osnovu klijentovih instrukcija, vođenja brige o ostvarivanju prava iz hartija od vrijednosti, izvještavanja klijenata o stanju i promjenama na računu hartija od vrijednosti.

Uključivanjem NLB Montenegrobanke kao kastodi banke u globalni servis NLB, domaćim klijentima je omogućeno investiranje u inostrane hartije od vrijednosti, kao i pristup međunarodnim tržištima i kompletne kastodi usluge za svoje portfelje u inostranstvu, a sa druge strane, stranim investitorima omogućena su ulaganja u domaće hartije od vrijednosti.

Poznato je da su kretanja na tržištu kapitala u toku 2009. godine bila pod snažnim uticajem promjena na regionalnim berzama, što je još više potencirano uticajem globalne finansijske krize.

Uprkos tome, u NLB Montenegrobanci realizovan je značajan broj transakcija na domaćem tržištu, većim dijelom kroz privatizaciju velikih crnogorskih kompanija, čime je Banka, u duhu svoje reputacije, potvrdila vodeće mjesto u zemlji u obavljanju poslova sa hartijama od vrijednosti.

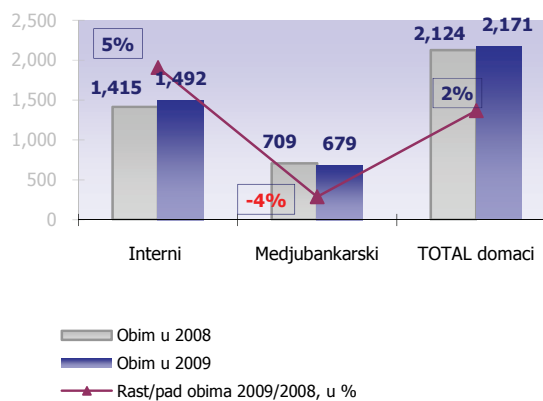
Platni promet

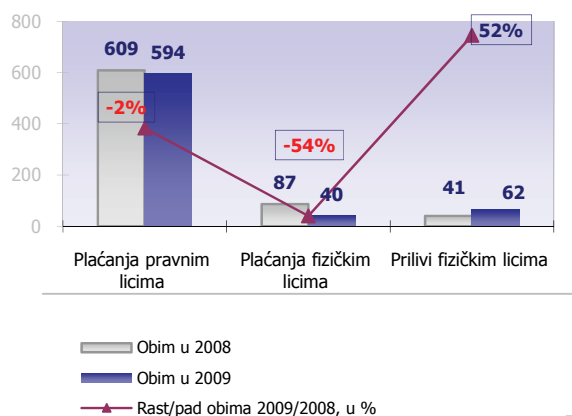
Platni promet Banke je u 2009 godini ostvario rast u ostvarenom obimu poslovne aktivnosti, uprkos brojnim negativnim tržišnim uticajima. Efikasnost i stabilnost su glavne karakteristike sistema platnog prometa Banke.

U **nacionalnom platnom prometu** ostvaren je ukupan obim prometa od 2.171 miliona EUR (porast obima u odnosu na 2008. za 2%). Uprkos činjenici da je ukupni domaći platni promet na nivou sistema pao za oko 25% u odnosu na 2008., Banka je ostvarila rast poslovne aktivnosti u oblasti domaćeg platnog prometa. Navedeni rezultat je ostvaren uz maksimalno poštovanje svih profesionalnih standarda u platnom prometu, bez bilo kakvog zadržavanja naloga i uz maksimalnu efikasnost.

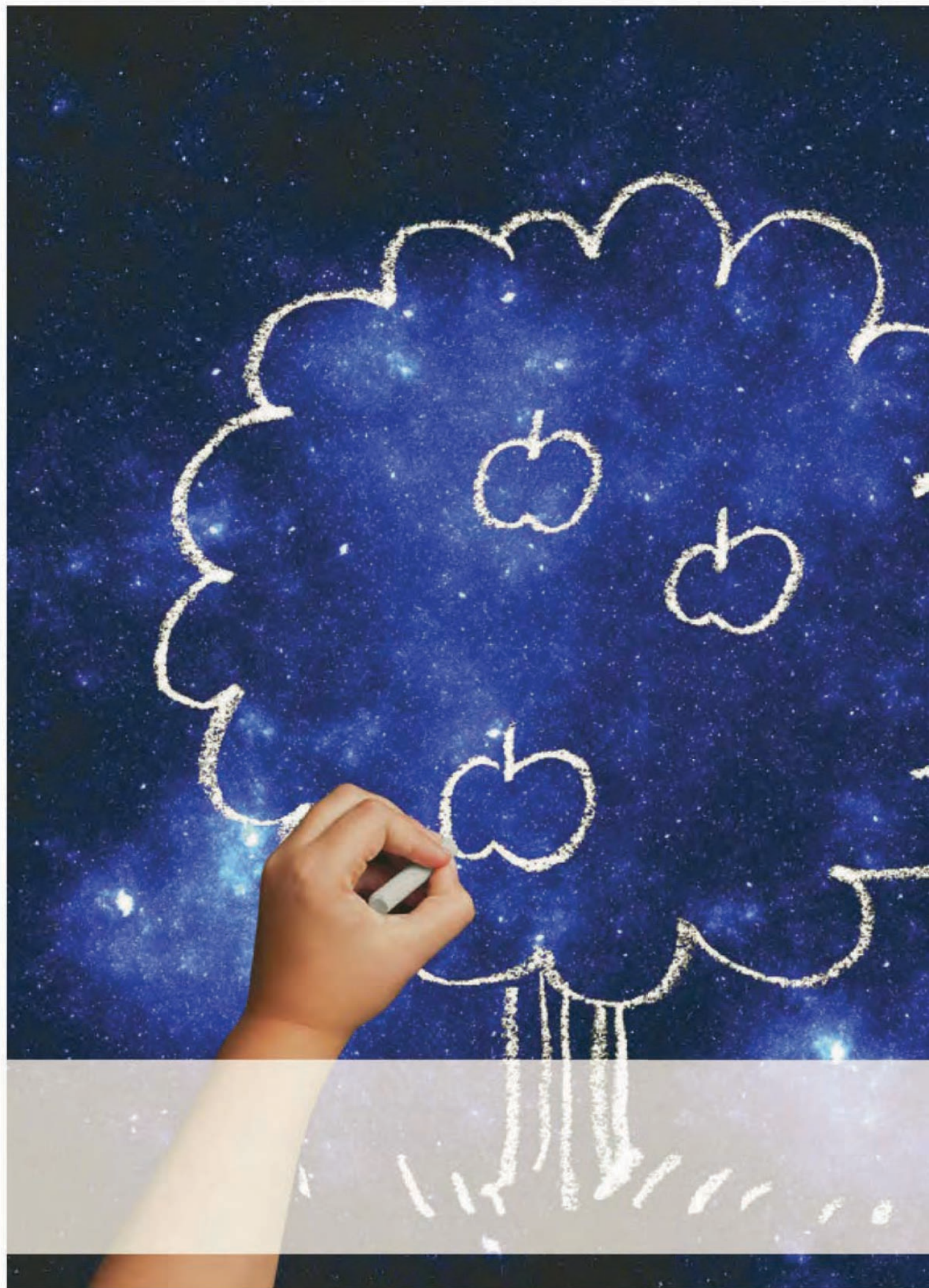
Ostvarena efikasnost i profesionalno ponašanje u izvršavanju svih vrsta naloga u platnom prometu, predstavljaju osnovne karakteristike funkcionisanja sistema platnog prometa Banke.

Domaći platni promet, u mil EUR

Ino platni promet, u mil EUR

Ino platni promet je ostvario ukupan obim transakcija u iznosu od 696 miliona EUR, od čega su plaćanja pravnih lica 594 miliona EUR, plaćanja fizičkih lica 40 miliona EUR, a prilivi fizičkih lica 62 miliona EUR. Kao i kod domaćeg platnog prometa, efikasnost i profesionalnost su glavne karakteristike funkcionisanja i u segmentu ino platnog prometa, koje su uslovile da opsti tržišni pad u ovom segmentu bude minimiziran.

Ostali segmenti

Upravljanje rizicima	46
Informaciona tehnologija	49
Interna revizija	50
Upravljanje ljudskim resursima	51
Organizaciona šema	52
Poslovna mreža	53

Upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima predstavlja ključni faktor i neophodnu pretpostavku za uspješno ostvarivanje strateških ciljeva NLB Montenegrobanke. Efikasnost procesa upravljanja rizicima obezbjeđuje minimiziranje izloženosti banke potencijalnim negativnim efektima na rezultat banke i njen kapital. Na taj način omogućava se ispunjavanje projektovanih poslovnih – finansijskih ciljeva uz optimalnu upotrebu kapitala.

Proces upravljanja rizicima u NLB Montenegrobanci regulisan je prije svega Zakonom o bankama i podzakonskim aktima Centralne banke Crne Gore. Pored toga, proces upravljanja rizicima regulisan je i internim aktima koji opredjeljuju cilj upravljanja, metodologije i način praćenja pojedine vrste rizika kojem je banka izložena u svakodnevnom poslovanju. Interne akte usvaja Odbor direktora banke. Program razvoja i minimalni standardi na području upravljanja rizicima u Grupi NLB definišu standarde ovog područja za sve banke članice NLB Grupe.

Ono što je karakterisalo 2009. godinu jeste poslovanje u uslovima produbljenog i produženog uticaja globalne ekonomske krize, što je dodatno dalo akcenat na adekvatno upravljanje prvenstveno kreditnim rizikom i rizikom likvidnosti. Pored navedenog, NLB Montenegrobanka aktivno upravlja i ostalim vrstama rizika (tržišni rizik, operativni rizik i drugi rizici).

Upravljanje kreditnim rizikom

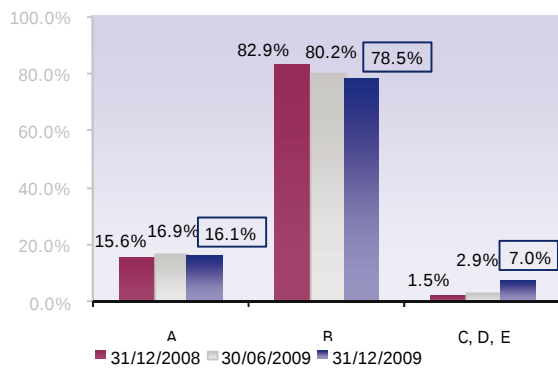
Kreditnim rizikom u NLB Montenegrobanci upravlja se na dva nivoa – na nivou pojedinačnog komitenta i na nivou ukupnog kreditnog portfelja. U tom smislu, od suštinskog značaja jeste sprovođenje dobrih praksi, internih politika i procedura, kao i eksternih propisa vezanih za mjerenje, praćenje i upravljanje kreditnim rizikom.

Upravljanje kreditnim rizikom na nivou pojedinačnog komitenta predstavlja osnovni korak u mjerenju i upravljanju kreditnog rizika, i služi i kao osnova za merenje i upravljanje kreditnim rizikom ukupnog portfelja primenom internih modela. Prije donošenja odluke o odobravanju pojedinog plasmana, koji bi Banku izložio kreditnom riziku, svakom komitentu utvrđuje se bonitet i gornja granica zaduženja. Bonitet klijenta bazira se na analizi njegove finansijske pozicije, poslovnih performansi, dosadašnjoj saradnji sa Bankom, i sposobnosti da u budućem poslovanju generiše dovoljno novčanih tokova koji bi omogućili izmirivanje obaveza prema Banci. Gornja granica zaduženja komitenata, određuje se, prije svega, na bazi kreditne sposobnosti, ocjene studije izvodljivosti investicije i ostalih elemenata vezanih za sposobnost klijenta da izmiri obaveze po osnovu kreditne izloženosti prema Banci i određuje se posebno po vrstama i ročnosti kreditnih izloženosti.

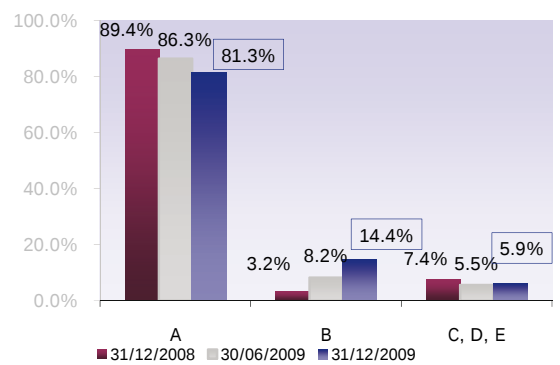
Osim po osnovu pojedinačnog plasmana, kreditni rizik se prati, mjeri i upravlja i na nivou ukupnog kreditnog portfelja. U tom smislu prati se struktura i kretanje portfelja po različitim osnovama, kao što su struktura po vrstama kredita, bonitetnim grupama, tipovima proizvoda, djelatnostima, visini plasmana. Posebna pažnja se posvećuje prelaznim matricama, analizi nekvalitetnih kredita i kredita u kašnjenju, kao i analizi velikih dužnika, odnosno svih komitenata i grupa povezanih komitenata prema kojima je ukupna izloženost veća od 10% sopstvenih sredstava, odnosno rizičnog kapitala.

Zbog značaja kreditnog rizika u trenutnim uslovima poslovanja, sprovedene su brojne aktivnosti na uspostavljanju centralizovanog praćenja kreditnog portfelja na nivou NLB Grupe.

Struktura po bonitetima (pravna lica)

Struktura po bonitetima (fizička lica)

Kreditni u kašnjenju, 000 EUR

	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2009
Kreditni u kašnjenju	2,512	9,393	18,646
Kreditni u kašnjenju/Ukupni krediti	0.77%	2.15%	4.30%

Struktura kreditnog portfelja po segmentima, na dan 31/12/2009 (000 EUR)

Upravljanje tržišnim rizicima

Izloženost tržišnim rizicima NLB Montenegrobanke je relativno niska. Dodatno, banka sprovodi konzervativnu politiku u pogledu izloženosti tržišnim rizicima, u smislu da nema poslove koji bi se svrstali u knjigu trgovanja, kao i da izloženosti tržišnim rizicima na nivou bankarske knjige održava unutar precizno i strogo definisanih limita.

Valutni rizik nije izražen iz razloga što je obim poslovanja u stranoj valuti na izuzetno niskom nivou. Pored navedenih, limiti valutne pozicije su postavljeni na relativno niskom nivou u odnosu na kapital Banke.

Izloženost kamatnom riziku je nešto izraženija zbog značajnog obima poslovanja u pojedinim vrstama kamatnih stopa, međutim i ovdje je izloženost minimizirana strogim pridržavanjem odgovarajućeg sistema limita i procedura definisanih politikama i drugim internim aktima koje su propisane na nivou NLB Grupe. Banka aktivno upravlja kamatnim rizikom na nivou bankarske knjige, kako putem davanja preporuka za prirodno zatvaranje pozicije, tako i primjenom finansijskih derivata po načelu hedge *accounting-a*.

Za sve izloženosti tržišnim rizicima Banka izdvaja dovoljan obim kapitala za pokriće neočekivanih gubitaka, u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka koja je u tom dijelu usaglašena sa principima Basel-a II.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Upravljanje likvidnošću, kako operativnom tako i strukturnom, u NLB Montenegrobanci regulisano je Politikom i Strategijom upravljanja likvidnošću, Planom upravljanja likvidnošću u nepredviđenim situacijama i Uputstvima i Procedurama za upravljanje likvidnošću. Svi navedeni dokumenti na predlog Odbora za upravljanje bilansnim odnosima i kapitalom, usvojeni su od strane Odbora direktora.

Politikom upravljanja likvidnošću definiše se rizik likvidnosti, određuju načini i postupci za adekvatno upravljanje i mjerenje rizika likvidnosti, definišu odgovornosti i nadležnosti organa Banke u sistemu upravljanja rizikom likvidnosti, utvrđuje način provjeravanja trenutnog stanja likvidnosti i budućih novčanih tokova, kao i preduzimanje mjera za ostvarivanje ciljeva optimalne likvidnosti banke.

Plan za upravljanje likvidnošću u nepredviđenim situacijama definiše smjernice i postavlja plan aktivnosti koje imaju za cilj prepoznavanje problema i iznalaženje najboljih rješenja u uslovima nastanka nepredviđenih okolnosti, odnosno održavanje likvidnosti koja garantuje nesmetano obavljanje poslova i zaštitu interesa deponenata, kreditora i akcionara banke.

U cilju upravljanja strukturnom likvidnošću, posebna pažnja se posvećuje pokazateljima strukturne likvidnosti i njihovom održavanju unutar propisanih limita, zatim ročnoj usklađenosti po pojedinim periodima, kao i izračunavanju stabilnog dijela a vista depozita po internom modelu.

Upravljanje operativnim rizicima

Upravljanje operativnim rizicima u NLB Montenegrobanci regulisano je kako podzakonskim aktima Centralne banke Crne Gore, tako i internim aktima – Politika i Okvir upravljanja operativnim rizicima NLB Montenegrobanke.

Upravljanje operativnim rizicima temelji se na prikupljanju podataka o štetnim događajima koji su nastali kao posljedica izloženosti operativnom riziku. Pored navedenog, Banka redovno izvodi aktivnosti identifikacije i ocjenjivanja operativnih rizika na pojedinim procesima poslovanja. O svim aktivnostima i problematici vezanoj za operativne rizike kvartalno se informiše Odbor za upravljanje operativnim rizicima.

Informaciona tehnologija

Tokom 2009. godine u oblasti informacione tehnologije uspješno je realizovano niz infrastrukturnih i aplikativno-tehnoloških projekata u cilju obezbjeđenja veće pouzdanosti i sigurnost cjelokupnog informacionog sistema i adekvatne IT podrške poslovnim procesima i razvojnim inicijativama.

U segmentu infrastrukturnih projekata posebna pažnja je posvećena monitoringu kompletne mreže banke kroz realizaciju automatske notifikacije o svim izmjenama i upozorenjima u sistemu. Instaliran je i parametrizovan softver koji omogućava centralizovano praćenje i prikupljanje konfiguracija komunikacione opreme iz cjelokupne mreže. Realizovan je i centralizovani monitoring video nadzora nad filijalama u centrali putem rezervnih komunikacionih linkova čime je postignuta maksimalna iskorištenost komunikacionih resursa u cilju podizanja nivoa bezbjednosti. Uspješno je okončana realizacija pilot projekta za SIEM rješenje kojim se omogućava prikupljanje evidentiranih informacija o svim pristupima kompletnoj opremi na sistemu. Uspješno je izvršeno testiranje realizacije kontinuiteta poslovnih procesa Banke sa DR lokacije u Nikšiću. U cilju omogućavanja potpune nezavisnosti funkcionisanja i podizanja raspoloživosti DR lokacije, između filijala i DR lokacije su uspostavljeni paralelni MPLS linkovi. Radi podizanja nivoa bezbjednosti mreže i zaštite informacija od zlonamjernih pristupa preko internet servisa (e-mail, http, https, ftp), implementirana su rješenja za content filtering koja shodno današnjoj najboljoj praksi i preporukama pružaju visok stepen zaštite. Uspješno je izvršena i virtualizacija mrežnih resursa za dio servisa u produkcionom okruženju čime je stabilnost i pouzdanost tih servisa podignuta na veći nivo uz istovremeno optimalnu iskorištenost raspoloživog hardvera.

U dijelu aplikativno tehnoloških rješenja uspješno je realizovan i ocijenjen pilot projekat prodajno orjentisane filijale pod nazivom Revolution odnosno Experience. Dragocjeno iskustvo iz procesa implementacije ove nove generacije softvera je podijeljeno i sa drugim članicama NLB grupacije a iskustva i ocjene stečeni u ovom projektu bile su od koristi i drugim renomiranim finansijskim institucijama. U produkciono okruženje uspješno je implementiran novi aplikativni modul za prinudnu naplatu. U saradnji sa ostalim poslovnim sektorima banke unaprijeđeno je postojeće core banking rješenje – PUB2000 velikim brojem razvojnih i izvještajnih funkcija. U dijelu izvještavanja prema Upravi za SPN automatizovan je proces dostave podataka i time u potpunosti ispoštovane postavljene revizijske preporuke. Proces praćenja kvaliteta pruženog servisa u dijelu podrške aplikativnim procesima od strane eksternog dobavljača softverskih usluga je potpuno automatizovan realizacijom velikog broja kontrolnih izvještaja prema dobavljaču, interno i prema NLB grupaciji.

Interna revizija

Tokom 2009. godine rad Interne revizije se odvijao u skladu sa *Planom Interne revizije za 2009. godinu* i *Rebalansom Plana Interne revizije za 2009. godinu*.

Shodno tome, obavljene su sljedeće aktivnosti Interne revizije: planirani revizijski pregledi; vanredni revizijski pregled; izrada planova, izvještaja i informacija; praćenje realizacije preporuka na mjesečnom nivou; saradnja i dostavljanje informacija za potrebe Centra unutrašnje revizije NLB; zajedničke revizije Centra unutrašnje revizije NLB i Interne revizije NLB Montenegrobanske; saradnja i dostavljanje informacija za potrebe Centralne banke Crne Gore; koordinacija aktivnosti prilikom ciljane kontrole Centralne banke Crne Gore i Banke Slovenije i vanredne „dijagnostičke“ kontrole Centralne banke Crne Gore; saradnja sa spoljnim revizorom - PricewaterhouseCoopers prilikom revizije finansijskih izvještaja NLB Montenegrobanske na dan 31.12.2008. godine i spoljnim revizorom KPMG prilikom predrevizije finansijskih izvještaja za 2009. godinu; izmjene i dopune revizijske metodologije; usavršavanje - obuka radnika Sektora interne revizije; saradnja sa Odborom za reviziju i priprema materijala za sjednice Odbora za reviziju i Odbora direktora; tekuće aktivnosti koje nijesu povezane sa revizijom (administracija, kadrovski poslovi, sastanci).

Interna revizija je ostvarila planirane aktivnosti, kako u dijelu redovnih revizijskih pregleda (izvršeno je šest redovnih i jedan vanredni revizijski pregled), tako i u dijelu aktivnosti povezanih sa revizijom.

Predmet revizije su bile sljedeće oblasti: sprječavanje pranja novca, usaglašenost poslovanja Banke sa minimalnim standardima za upravljanje rizicima u Grupi NLB, upravljanje kreditnim rizikom, upravljanje operativnim rizikom na području IT i CISO funkcija.

Interna revizija je izvršila nenajavljene revizijske preglede tri filijale. Prilikom revidovanja poslovne mreže, Interna revizija je posebnu pažnju usmjerila na provjeru adekvatnosti ugrađenog sistema internih kontrola i efikasnost upravljanja rizicima kroz provjeru usaglašenosti poslovanja sa zakonskom regulativom i internim propisima u oblastima: blagajničkog i trezorskog poslovanja, platnog prometa, sprječavanja pranja novca, rukovanja instrumentima plaćanja, odobravanja vanrednih prekoračenja po tekućim računima, poslovanja na ličnim računima radnika, kao i upravljanja operativnim rizikom (uređenost šalterskog prostora i mogućnost pristupa blagajničkim mjestima, kontrola rada video i alarmnih uređaja, način čuvanja dokumentacije, evidencija saključarstva za pristup trezoru, bankomatima i DNT, fizičko obezbjeđenje prostora).

Interna revizija je redovno pratila realizaciju preporuka iz obavljenih pregleda Interne revizije, Centralne banke Crne Gore i Banke Slovenije, spoljnog revizora, kao i stručnih saradnika za pojedine oblasti poslovanja iz NLB d.d. (sprječavanje pranja novca). U 2009. godini Interna revizija je o statusu preporuka mjesečno izvještavala Odbor za reviziju. Sve izvještaje o realizaciji preporuka Interna revizija je dostavljala na upoznavanje Centru unutrašnje revizije.

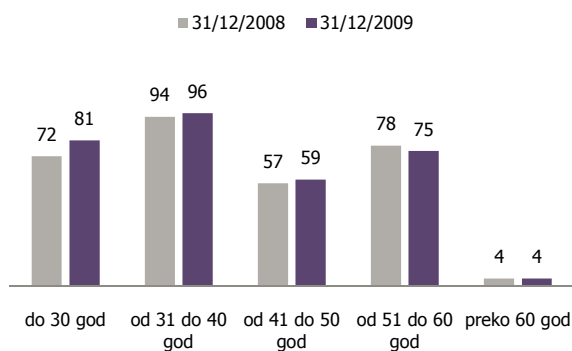
Interna revizija je tokom 2009. godine o svojim aktivnostima redovno izvještavala Odbor za reviziju i Odbor direktora.

Upravljanje ljudskim resursima

Osnovni podaci o zaposlenim na dan 31.12.2009.:

- ukupan broj zaposlenih: 315,
- 65% zaposlenih su žene,
- prosječna starost zaposlenih: 38 godine,
- prosječni radni staž zaposlenih: 15 godina,
- 57% zaposlenih ima veći stepen obrazovanja od SSS.

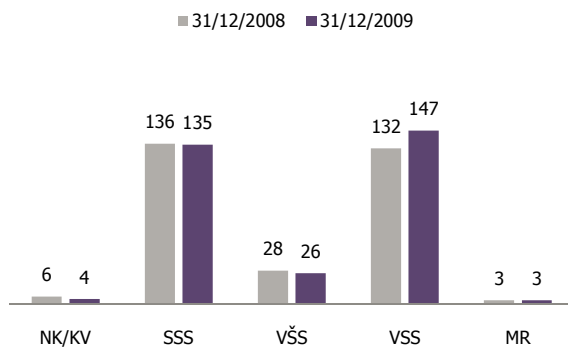
Promjene u broju zaposlenih /starosna struktura

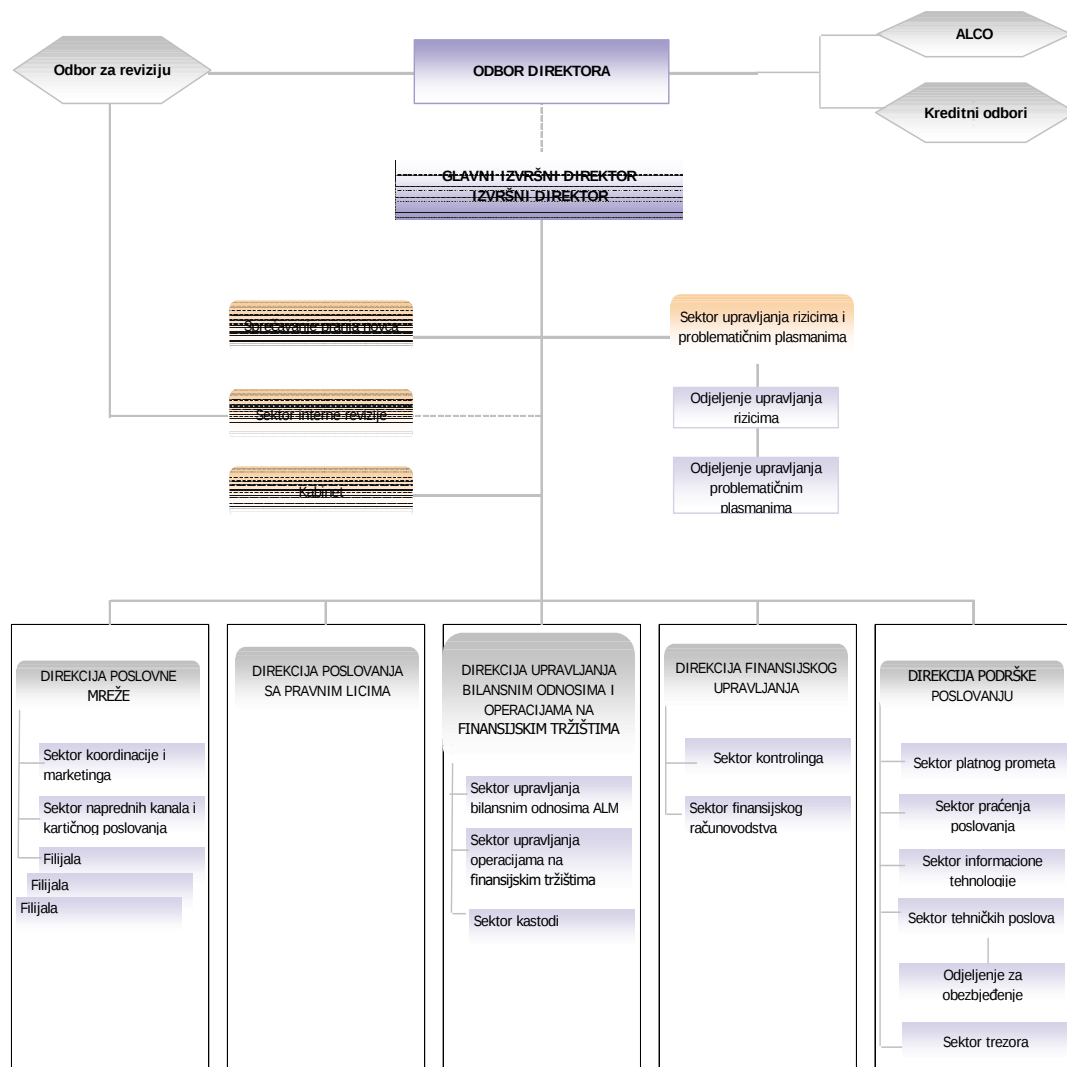
U toku 2009. godine obavljene su obuka zaposlenih iz oblasti bezbjednosti informacija u skladu sa standardima NLB, obuka zaštite na radu u skladu sa zakonskim obavezama, kao i redovna obuka zaposlenih u vezi sa sprečavanjem pranja novca.

Nastavljena je i redovna obuka zaposlenih u okviru Grupe NLB, kao i u ostalim institucijama izvan nje.

Promjene u broju zaposlenih /obrazovna struktura

Organizaciona šema

Poslovna mreža

Podgorica

Upravna zgrada
Bulevar Stanka Dragojevića 46
tel: 020/ 402 000

Bulevar Ivana Crnojevića 171
tel: 020/ 402 024; 402 204; 402 199
faks: 020/ 402 194; 402 200

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 53
tel: 020/ 242 811; 245 319
faks: 020/ 245 968

Ulica Vučedolska 16
tel: 020/ 665 460; 665 276
faks: 020/ 665 462

Stari Aerodrom 2a - IV
tel: 020/ 656 541; 656 545
faks: 020/ 656 547

Drpe Mandića bb
tel: +382 (0)20 633 998
faks: +382 (0)20 633 949

Tuzi bb
tel: 020/ 875 028; 875 023
faks: 020/ 875 053

Bar

Ulica Maršala Tita 24
tel: 030/ 315 813; 312 223
faks: 030/ 314 910

Berane

Ulica Miloša Mališića bb
tel: 051/ 234 530; 236 601
faks: 051/ 236 010

Bijelo Polje

Ulica T.Žižića br. 8
tel: 050/ 432 096; 432 324
faks: 050/ 432 090

Mojkovac

Trg Ljubomira Bakoča bb
tel: 050/ 473 103
faks: 050/ 473 103

Pljevlja

Ulica Tršova br. 6
tel: 052/ 322 918
faks: 052/ 322 718

Cetinje

Balšića pazar bb
tel: 041/ 230 215; 231 037
faks: 041/ 231 375

Budva

Ulica Mediteranska 19
tel: 033/ 451 424; 451 341
faks: 033/ 452 379

Šalter hotel Splendid

Bečići
tel: 033/ 471 454; 471 601;
faks: 033/ 471 455

Rožaje

Ulica Maršala Tita 45/a
tel: 051/ 271 139
faks: 051/ 271 691

Kotor

Stari grad 365, Trg od oružja
tel: 032/ 323 945
faks: 032/ 323 946

Tivat

Ulica Palih boraca 10
tel: 032/ 670 341
faks: 032/ 670 340

Herceg Novi

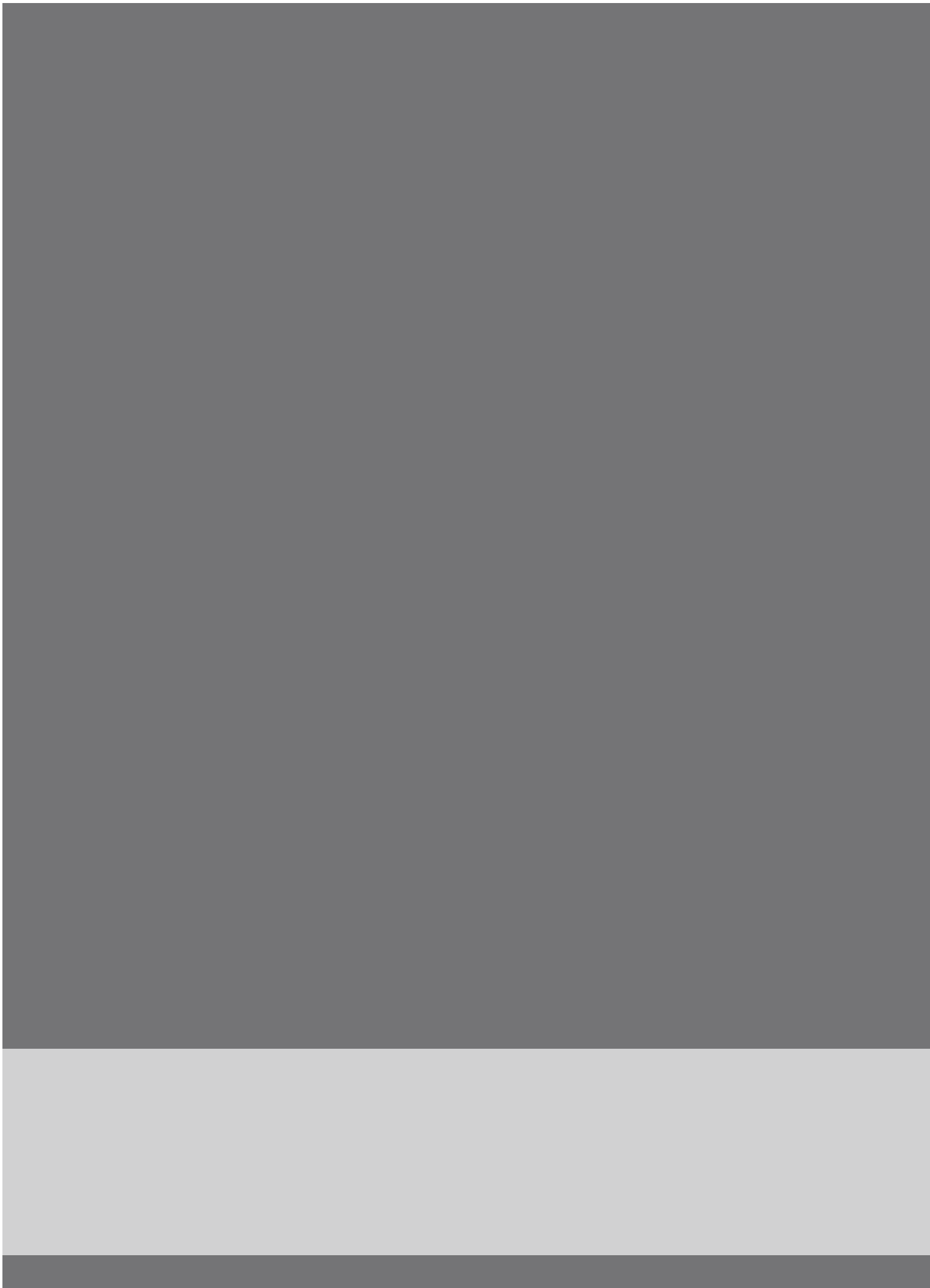
Trg Nikole Đurkovića bb
tel: 031/ 324 688; 323 523
faks: 031/ 323 523

Ulcinj

Ulica 26. novembra bb
tel: 030/ 421 937; 421 936
faks: 030/ 422 531

Nikšić

Ulica Novaka Ramova 17
tel: 040/ 215 357; 213 191
faks: 040/ 215 357; 213 192

Izvještaj nezavisnog revizora u skraćenom obliku

Izvještaj revizora	56
Bilans uspjeha	58
Bilans stanja	59
Izvještaj o promenama na kapitalu	60
Izvještaj o novčanim tokovima	61

KPMG d.o.o. Podgorica
Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 1A
81000 Podgorica
Montenegro

Tel./Fax: +382 20 201 480
E-mail: info@kpmg.me
Internet: www.kpmg.me

Hipotekarna banka a.d. Podgorica
račun 520-1370100-53
Erste Bank a.d. Podgorica
račun 540-1000032318221-33
PIB 02626837 PDV 30/31-05509-0

SKUPŠTINI AKCIONARA I ODBORU DIREKTORA NLB MONTENEGROBANKA AD, PODGORICA

Izveštaj nezavisnog revizora

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja NLB Montenegrobanke banke AD, Podgorica (u daljem tekstu: Banka) koji se sastoje od bilansa stanja na dan 31. decembra 2009. godine i bilansa uspjeha, bilansa tokova gotovine i izvještaja o promjenama na kapitalu Banke za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregleda osnovnih računovodstvenih politika i drugih napomena. Prikazani iznosi koji se odnose uporednu godinu bazirani su na finansijskim izvještajima Banke na dan i za godinu završenu 31. decembra 2008. godine, koji su bili predmet revizije drugog revizora u čijem se izvještaju datiranom na 01. aprila 2009. godine izražava nekvalifikovano mišljenje na ove finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Banke je odgovorno za sastavljanje i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa propisima Crne Gore. Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, implementaciju i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne greške nastale bilo zbog pronevjere ili grešaka u radu, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i vršenje računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije izdatih od strane Međunarodnog saveza računovođa. Ovi standardi zahtijevaju da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva i da reviziju planiramo i obavimo na način koji nam omogućuje da steknemo razumni nivo uvjeravanja da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija obuhvata obavljanje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima u finansijskim izvještajima. Odabir procedura zavisi od naše procjene, uključujući i procjenu rizika od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izvještajima nastalih bilo zbog pronevjere ili grešaka u radu. U procjeni rizika uzimamo u obzir interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja Banke sa ciljem projektovanja revizorskih procedura koje odgovaraju okolnostima, ali ne i za svrhe izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola primijenjenih u Banci. Revizija takođe obuhvata ocjenu da li su računovodstvena načela i značajna procjenjivanja koja je primijenilo rukovodstvo odgovarajuća, kao i opštu ocjenu prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji u svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno finansijsko stanje Banke na dan 31. decembra 2009. godine, rezultate poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu sa propisima Crne Gore.

Podgorica, 25. februar 2010. godine

KPMG d.o.o./Podgorica

2. Filipović
Vladimir Filipović
Direktor

NLB MONTENEGROBANKA A.D. PODGORICA**Finansijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2009. godine***(svi iznosi su izraženi u 000 EUR osim ako nije drugačije naznačeno)***BILANS USPJEHA ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2009. GODINE**

	Napomena	2009	2008
Prihodi od kamata	2.4,3	34.744	33.780
Rashodi kamata	2.4,3	(17.721)	(18.391)
Neto prihodi od kamata		17.023	15.389
Troškovi za gubitke po bilansnim i vanbilansnim plasmanima	2.5, 2.21, 4	(9.188)	(7.381)
Neto prihodi		7.835	8.008
Prihodi od naknada	2.4,5	8.326	8.350
Rashodi naknada	2.4,5	(3.010)	(2.276)
Neto prihodi od naknada		5.316	6.274
Neto prihodi od kamata i naknada		13.151	14.282
Operativni prihodi	6	888	562
Opšti i ostali troškovi	7	(12.484)	(12.297)
Neto (rashodi)/prihodi prije poreza na dobit		1.555	2.547
Porezi i doprinosi iz dobitka	2.6,8	(154)	(257)
Neto (gubitak)/dobitak		1.401	2.290
Zarada po akciji	2.7	0,001	0,002

U Podgorici,
25. februar 2010. godine

Svetlana Ivanović
Direktor Direkcije finansijskog upravljanja

Potpisano u ime Banke:

Črtomir Mesarić
Glavni izvršni direktor

Napomene na stranama 7 do 62 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.
Izvještaj revizora strane 1-2.

NLB MONTENEGROBANKA A.D. PODGORICA
Finansijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2009. godine
(svi iznosi su izraženi u 000 EUR osim ako nije drugačije naznačeno)

BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2009. GODINE

	Napomena	2009	2008
AKTIVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod depozitnih institucija	2,8,9	79.851	75.317
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	2,9,10	13.210	2.535
Derivativna finansijska imovina za trgovanje	2,10,17	-	698
Kredit i poslovi lizinga	2,11,11	418.194	382.527
Minus: Rezerve za kreditne gubitke	2,5,18	(16.337)	(13.327)
Neto krediti	11	401.857	369.200
Factoring i forfaiting	12	5.446	5.603
Poslovni prostor i ostala fikсна aktiva	2,12,13	5.799	6.282
Stечena aktiva	2,13,14	254	283
Ulaganja u kapital drugih pravnih lica	2,14,15	329	246
Ostala aktiva	2,15,16	9.159	8.831
Minus: Rezerva za potencijalne gubitke na ostalu aktivu	2,5,17	(692)	(450)
Ukupna aktiva		515.213	468.545
PASIVA			
Obaveza			
Depoziti	18	357.160	322.421
Obaveze po osnovu kstodi poslova		2	-
Obaveze po uzetim kreditima i pozajmicama	2,16,2,17,19	97.847	94.159
Obaveze prema Vladi	20	3.059	1.516
Derivativne finansijske obaveze za trgovanje	2,12	-	1.005
Derivativne finansijske obaveze kao instrument zaštite	2,10,21	918	753
Ostale obaveze	22	11.072	10.938
Rezervisanja za potencijalne kreditne gubitke po vanbilansnim izloženostima	2,5, 2,21,17	2.045	1.960
Subordinisani dugovi	23	7.000	5.000
Ukupne obaveze		479.103	437.752
Kapital			
Akcijski kapital	2,18,24	9.524	8.194
Emisiona premija	24	7.146	3.476
Ostali kapital	24	5.757	6.808
Neraspoređena dobit	24	13.683	12.315
Ukupni kapital		36.110	30.793
Ukupna pasiva		515.213	468.545

U Podgorici,

25. februar 2010. godine

Svetlana Ivanović
 Direktor Direkcije finansijskog upravljanja

Potpisano u ime Banke:

Monir Mesarić
 Glavni izvršni direktor

Napomene na stranim 7 do 62 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.
 Izvještaj revizora strane 1-2.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

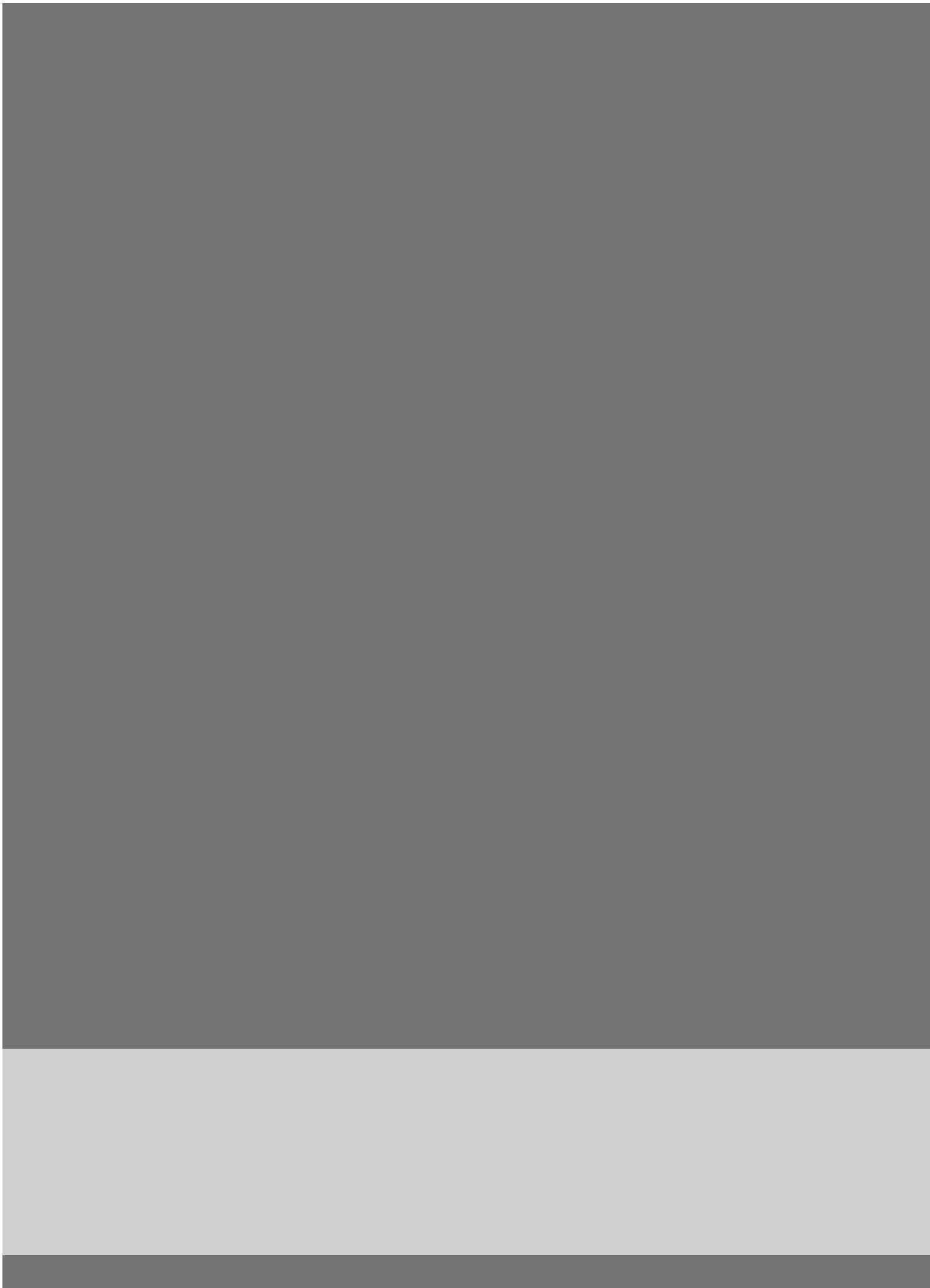
	Akcijski kapital	Emisiona premija	Rezerve kapitala	Nerasporede na dobit	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2008.	6.818	42	5.670	11.908	24.438
Emisija akcija	1.376	3.434	-	-	4.810
Prenos u opšte rezerve	-	-	1.112	(1.112)	-
Isplata dividende	-	-	-	(770)	(770)
Efekti promjene fer vrijednosti hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	-	-	26	-	26
Rezultat tekućeg perioda	-	-	-	2.289	2.289
Stanje na dan 31.12.2008.	8.194	3.476	6.808	12.315	30.793
Emisija akcija	1.330	3.670	-	-	5.000
Prenos sa opštih rezervi	-	-	(1.112)	1.112	-
Raspodjela dobiti - dividende	-	-	-	(1.145)	(1.145)
Efekti promjene fer vrijednosti hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju	-	-	61	-	61
Rezultat tekućeg perioda	-	-	-	1.401	1.401
Stanje na dan 31.12.2009.	9.524	7.146	5.757	13.683	36.110

Napomene na stranama 7 do 62 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.
Izvještaj revizora stranc 1-2.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U NOVČANIM TOKOVIMA

	2009	2008
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		
Prilivi od kamata i naknada	42.461	41.838
Odlivi po osnovu plaćenih kamata i provizija	(20.880)	(21.078)
Odlivi po osnovu zarada i troškova	(10.227)	(11.245)
Prilivi od ostalih prihoda	1.029	966
Priliv iz poslovanja prije promjena na poslovnim sredstvima	12.383	10.481
<i>(Povećanje) smanjenje na poslovnim sredstvima</i>		
Neto povećanje potraživanja po kreditima	(41.324)	(66.907)
Kratkoročna sredstva	220	364
<i>Povećanje (smanjenje) poslovnih obaveza</i>		
Neto povećanje obaveza po depozitima	34.839	46.408
Neto (povećanje) smanjenje u ostalim obavezama	(1.788)	(4.487)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti prije poreza na dobit	(8.053)	(24.622)
Odliv gotovine po osnovu poreza na dobit	(192)	(531)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	(8.245)	(25.153)
Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja		
Otuđenje osnovnih sredstava	-	14
Kupovina hartija od vrijednosti kojima se ne trguje	(10.333)	(2.030)
Ulaganje u vlasničke HOV kojima se ne trguje	-	-
Kupovina postrojenja i opreme	(1.145)	(2.767)
Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(11.478)	(4.783)
Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja		
Priliv/odliv po osnovu dugoročnog kredita	5.207	16.024
Priliv po osnovu subordiniranog duga	2.000	5.000
Priliv po osnovu emisije akcija	5.000	-
Plaćene dividende	(37)	(771)
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	12.170	20.253
Neto priliv (odliv) gotovine i gotovinskih ekvivalenata	4.830	798
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda	75.317	75.733
Učinak od promjene kursa razmjene	(296)	(1.214)
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda	79.851	75.317

Napomene na stranama 7 do 62 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.
 Izvještaj revizora strane 1-2.

Consolidated
Financial statements
in accordance with
International
Financial Reporting
Standards and
Independent
Auditor's report

Independent Auditor's Report	64
Financial statement	66

KPMG d.o.o. Podgorica
Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 1A
81000 Podgorica
Montenegro

Tel./Fax: +382 20 201 480
E-mail: info@kpmg.me
Internet: www.kpmg.me

Hipotekarna banka a.d. Podgorica
račun 520-1370100-53
Erste Bank a.d. Podgorica
račun 540-1000032318221-33
PIB 02626837 PDV 30/31-05509-0

TO THE SHAREHOLDERS AND BOARD OF DIRECTORS OF
NLB MONTENEGROBANKA AD, PODGORICA

Independent auditor's report

We have audited the accompanying consolidated financial statements of NLB Montenegrobanka AD, Podgorica and its subsidiary (hereinafter: "the Bank"), which comprise the consolidated statement of financial position as at 31 December 2009, the consolidated statement of comprehensive income, consolidated changes in equity and cash flows for the year then ended, and notes, comprising a summary of significant accounting policies and other explanatory information. The corresponding figures presented are based on consolidated financial statements of the Bank as at and for the year ended 31 December 2008, which were audited by another auditor whose report dated 22 June 2009, expressed an unqualified opinion on those statements.

Management's responsibility for the consolidated financial statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of these consolidated financial statements in accordance with International Financial Reporting Standards. This responsibility includes: designing, implementing and maintaining internal control relevant to the preparation and fair presentation of consolidated financial statements that are free from material misstatements, whether due to fraud or error; selecting and applying appropriate accounting policies; and making accounting estimates that are reasonable in the circumstances.

Auditor's responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these consolidated financial statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Those standards require that we comply with relevant ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance whether the consolidated financial statements are free of material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the consolidated financial statements. The procedures selected depend on our judgment, including the assessment of the risks of material misstatement of the consolidated financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, we consider internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the consolidated financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting principles used and the reasonableness of accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the consolidated financial statements.

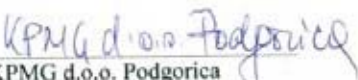
We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

© 2010 KPMG d.o.o. Podgorica, a Montenegrin limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Opinion

In our opinion, the consolidated financial statements give a true and fair view of the financial position of the Bank as at 31 December 2009, and of its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards.

KPMG d.o.o. Podgorica

Podgorica, 22 April 2010

**CONSOLIDATED STATEMENT OF COMPREHENSIVE INCOME
FOR THE YEAR ENDED 31 DECEMBER 2009**

In thousands of EUR	Notes	2009	2008
Interest income	3(d), 8	36,478	35,927
Interest expense	3(d), 8	(17,914)	(18,525)
Net interest income	3(c), 9	18,564	17,402
Fee and commission income		6,602	6,393
Fee and commission expense	3(e), 9	(2,813)	(2,131)
Net fee and commission income		3,789	4,262
Net trading income	3(f), 10	404	83
Fair value adjustments in hedge accounting	3(g), 11	1	31
Other operating income	12	429	441
		834	555
Operating income		23,187	22,219
Net impairment loss on financial assets	3(j), 13	(8,853)	(4,669)
Personnel expenses	14	(6,509)	(6,145)
Operating lease expenses	3(h)	(1,422)	(1,602)
Depreciation and amortization	3(o), 3(p), 15, 25, 26	(1,505)	(1,338)
Other expenses	16	(3,113)	(3,369)
Profit before income tax		1,785	5,096
Income tax expenses	3(i), 17	(167)	(482)
Profit for the period		1,618	4,614
Other comprehensive income, net of income tax			
Fair value reserve (available-for-sale investments)			
Net change in fair value	21, 35	61	26
Other comprehensive income for the period, net of income tax		61	26
Total comprehensive income for the period		1,679	4,640
Profit attributable to:			
Equity holders of the Bank		1,618	4,609
Non-controlling interest		-	5
Profit for the period		1,618	4,614
Total comprehensive income attributable to:			
Equity holders of the Bank		1,679	4,635
Non-controlling interest		-	5
Total comprehensive income for the period		1,679	4,640
Basic earnings per share (in EUR)	3(z), 18	0.987	3.129

**CONSOLIDATED STATEMENT OF FINANCIAL POSITION
AS AT 31 DECEMBER 2009**

In thousands of EUR	Note	2009	2008
Assets			
Cash and cash equivalents	3(k), 19	47,090	66,665
Non-pledged trading assets	3(l), 20	-	698
Loans and advances to banks	3(m), 22	32,622	8,559
Loans and advances to customers	3(m), 23	413,890	382,579
Investment securities	3(n), 21	13,411	2,676
Non-current assets held for sale	3(n), 24	12	12
Property and equipment	3(o), 25	5,824	6,307
Intangible assets	3(p), 26	760	641
Other assets	27	2,256	3,355
Total assets		515,865	471,492
Liabilities			
Trading liabilities	3(l), 28	-	1,005
Derivative liabilities held for risk management	3(l), 29	918	753
Deposits from banks	30	131,098	165,754
Deposits from customers	30	321,518	247,624
Debt securities issued	3(v), 30	7,198	7,174
Subordinated liabilities	3(t), 31	6,954	5,002
Provisions	3(u), 32	1,068	2,187
Deferred tax liabilities	33	589	581
Other liabilities	34	4,856	5,280
Total Liabilities		474,199	435,360
Equity			
Share capital and share premium	3(y), 35	16,670	11,670
Retained earnings	35	19,112	18,639
Reserves	35	5,757	5,696
Non-controlling interest	35	127	127
Total equity		41,666	36,132
Total equity and liabilities		515,865	471,492

Podgorica, 22 April 2010

On behalf of the Bank:

Svetlana Ivanović
Director of Finance Accounting

Črtomir Mesarić
Chief Executive Officer

The notes on pages 8 to 77 are an integral part of these consolidated financial statements.
Independent Auditor's Report – pages 1 – 2

NLB Montenegrobanka ad Podgorica, Stanka Dragojevića 46., Podgorica, Crna Gora
T: +382 20 402 000; Fax: +382 20 402 212; E-pošta: info@montenegro-banka.com
Internet: www.nlb.me; SWIFT: MNBAMEPG